

SAKU SÕNUMID

Saku valla leht

www.sakuvald.ee

1. APRILLIL ELAS SAKU VALLAS 11 907 INIMEST

Mai on Saku vallas
keskkonnakuu

Lk 20

Pereõe töö on
vaheldusrikas
ja pidevas arengus

Lk 14

Rahula küla
keset imelist loodust

Lk 16

Saku Õlletehas –
valla aasta ettevõtte 2023

Lk 2

Raamatukogu tähistab
100. juubelit

Lk 19

Saku Õlletehas – Saku valla aasta ettevõtte 2023

MERILIN PIIRTSALU ja ANNIKA KUBJA

Saku Õlletehase sünnipäevaks loetakse 1820. aastat, mil Saku mõisa tollane omanik krahv Karl Friedrich Rehbinder asutas õllekoja. Ligi 190 aastat hiljem sai Saku Õlletehas rahvusvahelise õllekontserni Carlsberg Group täieõiguslikuks liikmeks ning tõusis seeläbi rahvusvahelisse õlletootjate kõrgliigasse. Kuidas ettevõttel täna läheb, räägib juhatuse liige ja müügidirektor Jaan Härms.

Saku Õlletehas pälvis veebruaris vallalt mitu tunnustust. Ettevõtte pälvis aasta noortesõbra tiitli ning valiti aasta ettevõtteks. Mida selline tunnustus õlletehase jaoks tähendab?

Igasugune tunnustamine on meeldiv. Kui kohtumisel vallavalitsusega anti vihje, et võime saada aasta ettevõtteks, oli see meie jaoks suur üllatus. Me ei aimanudki, kui hinnatud meie panus kogukonnas on. Meil on hea meel, et meie tegemised lähevad paljudele korda.

Kuidas õlletehasel praegu ärilises plaanis läheb?

Laias laastus läheb meil alati sama hästi kui Eesti inimestel keskmiselt. Praegu ei ole head ajad, Ukraina sõda on olukorda palju mõjutanud. Müügid on väiksemad, kuid eesmärgid on samal tasemel, mis parematel aastatel. On näha, et inimestel on tarbimiseks vähem raha ning ostuotsuseid mõjutab väga nõrk tarbimiskindlus. Suures plaanis ostavad kõik keskmiselt vähem ja keskmisest odavamalt.

Samas saan öelda, et Saku Õlletehasel pole sügavat kriisi, vaid on langus ning õnneks tuleb pärast iga langust stabiliseerumine.

Me ei saa ise neid langustendentse muuta, aga saame tegevusi teha oma portfelli sees, et toode oleks väga edukas ja inimestele meelepärane. Praegu on paar tootegruppi, kus oleme selgelt oma osatähtsust kasvatamas. Näiteks *long drink*'ide ja kokteilijookide tarbimises on märgata olulist kasvutrendi.

Kas jookide tarbimise trende on võimalik ette näha?

Väga hästi mitte, aga midagi siiski. Näiteks alkoholivabade õlled kiire kasv oli prognoositav. Samas *long drink*'ide

Saku Õlletehase müügidirektor Jaan Härms.
Foto: Annika Kubja

ja kokteilijookide trendi ei osanud ette näha. Tagantjärele oleme mõelnud, et ühel hetkel oli *long drink* natuke retro jook ja ilmselt tänu sellele muutuski taas popiks.

Kui palju Saku Õlletehases uusi tooteid turule tuleb?

Enamik uusi tooteid tuleb välja kevad-suviseks hooajaks ning suurusjärg on aastas 20–25, lisaks viis-kuus jooki jõuludeks. Jõulutoodete koguste planeerimisega on eriti keeruline, sest väga raske on õiget numbrit öelda südasuvel, kui planeerimisega alustame. Ilm mõjutab tarbimisotsuseid väga tugevalt. Kui novembris tuleb lumi maha, siis on võimalik ühe kuuga müüa kogu jõuluporteri kogus, aga kui lund ei ole, jääb kaup seisma.

Mis on viimaste aastate jooksul toimunud alkoholivabade jookide turul?

Eesti alkoholivabade jookide turg on viimase viie aastaga tundmatuseni muutunud – märkimisväärselt on kasvanud nii toodete kvaliteet, valik kui ka tarbijate nõudlus. Kui 2015. aastal oli Saku Õlletehase portfellis üks alkoholivaba õlu ja üks siider, siis 2024. aastal on valikus 17 alkoholivaba toodet, millest 12 on õlled, kaks *long drink*'i ja kolm siidrit.

Saku Õlletehas on üks valla suurimaid ja nähtavamaid ettevõtteid. Kuidas

.....
Õnneks on mul oskus inimesi täielikult usaldada, muidu oleks jubina raske töötada.
.....

kohalikku kogukonda toetate ning miks on teie jaoks oluline sellesse panustada?

Saku Õlletehas, suure kohaliku joogitootjana, tajub hästi oma rolli kitsamas kogukonna ringis. Oleme läbi aastate toetanud nii kohalikku kultuuri, haridust kui ka sporti ning lapsi ja noori. Saku Priitahtlikud Pritsimehed on meie kohalik au ja uhkus ja toetame neidki oma jookidega regulaarselt.

Kogu toetus on selle nimel, et kohalik elukeskkond oleks elujõuline, mitmekesine ja jätkusuutlik, pakkudes elanikele võimalikult palju täisväärtuslikuks eluks ja huvitegevuseks ning aitab meil kanda oma rolli suurtootjana kohalikus kogukonnas.

Kui oluliseks peate keskkonnanahoiu ja jätkusuutlikkuse teemadega tegelemist?

Keskkonnahoid ja ressursside säästlik kasutamine on osa Carlsberg Groupi ja Saku Õlletehase igapäevastest tegevustest ja töötajate tööelust. Saame parimat õlut pruulida vaid ümbritsevast keskkonnast ja oma inimestest hoolides ning seda ka väljapoole näidates – nii meie jookide tarbijatele, aga ka koostööpartneritele ja ühiskonnale laiemalt. Saku Õlletehas järgib vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid oma igapäevategevuses juba viimased kümme ja enam aastat.

Milliseid samme olete selleks astunud?

Neid on palju, aga kui tuua välja mõned, siis näiteks Saku Õlletehas võttis esimese Carlsberg Grupi ettevõttena Baltikumis kasutusele süsihappegaasi kokkukogumise ja taaskasutamise süsteemi, mis aitab märgatavalt vähendada ettevõtte keskkonnanajalälge. Piltlikult öeldes kogume käärimisel tekkiva süsihappegaasi kokku ja suuname selle ringmajanduse põhimõtteid järgides uuesti tootmisse. See süsteem võimaldab vähendada sisseostetava CO2 kogust ligi 65 protsendi ulatuses. See tähendab, et ühes aastas hoiame kokku 2200 tonni

Saku Õlletehas toodab üle 400 erineva toote.

Foto: Saku Õlletehas. Esikaane foto: Mihkel Notta

CO₂, mis heitmetele teisendades võrdub umbkaudu 350 majapidamise aastase energiatarvitamisega.

Samuti vahetas õlletehas 2021. aastal ligi 60 sõidukist koosneva autopargi neljanda põlvkonna Toyota hübriidautode vastu.

Alates 2021. aastast pakendame Saku õlletehas purkide multipakid kilesse, mis on valmistatud sajabrotsendilisel taaskasutatud materjalidest.

Märkimisväärne on, et Eesti suurim tööstushoone katusele rajatud päikesepark asub just Saku Õlletehase katusel. Selle rajab koos otseliiniga Alexela, tehes seda enda kulul. Tegemine on energiaettevõtte kasutusele võetud uuendusliku ärimudeliga, mis kliendi jaoks tähendab elektrikulude ja CO₂ jalajälje vähendamist, ise päikeseparki projekteerimise ja tehnoloogiasse raha paigutamata. Päikesepark toodab ilusa suveilmaga 9 MW ja vähem päikeselisel suvepäeval 4 MW elektrit.

Olete Carlsbergi Groupist üks osa. Mida see tähendab töökeskkonda ja -tingimusi silmas pidades?

Olla väike osa suurest kontsernist – sellel on teatud eelised. Meil on kasutada väga palju ressursse finantside, teadmiste ja koolituste näol. Kuna oleme kontserni jaoks väike, siis suures pildis me tulemusi väga ei mõjuta ning seetõttu on meil päris palju iseseisvust. See on oluline asi, mis annab võimaluse luua ise kohalikke

trende ja olla paindlik. Samas oleme Eesti üks vanimaid ettevõtteid, meil on 200 aastane pärand ja toiduainetööstuses teravikuna on see eelisel.

Õlletehases töötab eri ametikohtadel 300 inimest. Kui lihtne on teil personali leida?

See sõltub olukorrast majanduses ja tööturul. Head töötajad ära lasta on muidugi alati raskem kui uut otsida, aga praegu ei ole personali leidmine keeruline.

Saku Õlletehas on tööandjana hinnatud, sest ükskõik millise taustaga inimene meile tuleb, siis ta saab juurde omajagu väärt kogemust. Oleme stabiilne ettevõtte ja meil on väga motiveeriv hüvede ja soodustuste pakett. Näeme end ühise suure perena ja teeme asju koos.

Kui kaua oled ise Saku Õlletehases töötanud ja mis on juhina olnud suurimad väljakutsed?

Tulin Saku Õlletehasesse juba 22 aastat tagasi, vahepeal olin ametis mujal Carlsberg Groupis. Praegusel positsioonil olen olnud viimased seitse aastat.

Rääkides väljakutsetest, siis tiimiga tunneme oma äri üsna hästi ning selles pole midagi keerukat. Ümbritsev keskkond tekitab küll vahel keerulisi olukordi, millega on vaja kohaneda, näiteks Covid ja Venemaa-Ukraina sõda.

Mul on hea meel, et minu ümber on 15–20 võtmeinimest, kellega oleme pikalt

Eesti alkoholivabade jookide turg on viimase viie aastaga tundmatuseeni muutunud

koos töötanud. Õnneks on mul oskus inimesi täielikult usaldada, muidu oleks juhina raske töötada.

Saku on kuulutatud õllekultuuri pealinnaks, aga selles suunas eriti palju ei tehta. Kas olete mõelnud seda muuta?

Oleme küll. Üks idee on vana pruulikoja ruumidesse rajada korralik külastuskeskus. Teine mõte on korraldada kord aastas suur õllefestival. Mõlema idee elluviimine nõuaks aga märkimisväärseid kulutusi ning praegu ei ole selliste investeeringute tegemiseks soodne aeg. Need asjad tulevad siis, kui tulevad.

Mis on sinu lemmikõlu Saku Õlletehase valikust?

Kõige rohkem joon Saku Originaali, sest see on väga hea saunaõlu. Ka Saku On Ice valikus on väga head suveõlled.

Mis teeb ühest õllest hea õlle?

Kõige parem, kui õlu on olemas ja kui see on külm, aga õlle nautimiseks peab olema sobiv hetk. Vahel võib külm õlu olemas olla, aga selle joomiseks pole lihtsalt õige moment. Näiteks on mul pärast tennisetrenni saunas õlu olemas, see on see hetk.

Kutsun kõiki sakulasi tutvuma meie toodanguga ning tarbima ikka vastutus-tundlikult!

HUVITAVAD FAKTE

- ♦ Saku Õlletehases on 299 töötajat ja ligikaudu üks kolmandik neist elab Saku vallas.
- ♦ Tehas toodab üle 400 erineva toote, millest Eestis müüakse pisut vähem kui 250.
- ♦ Päeva jooksul villitakse jooke ligikaudu 300 000 liitrit, aasta jooksul 100 miljonit liitrit.
- ♦ TOP 3 brandid on Saku Originaal, Karl Friedrich ja Saku On Ice. Kõige suuremad müügiartiklid on Saku Originaali 12-pakk ja Karl Friedrichi kuuspakk.
- ♦ Iga kümnes õlu, mida Eestis juuakse, on Saku Originaal.

Vallavalitsuse istungid

MERILIN PIIRSALU

12. märts

- Kehtestati Saku Valla Spordikeskuste teenuste hinnad alates 1. augustist 2024, v.a padeliväljaku hind, mis kehtestati alates 1. maist 2024.
- Anti projekteerimistingimused ujuvsauna ehitusprojekti koostamiseks aadressil Jõekivi, Üksnurme küla ning üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressidel Saarma, Metsanurme küla; Möldri, Rahula küla; Rassimetsa, Metsanurme küla ja Kuninga Kajamaa küla.
- Määrati Saustinõmme külas asuva katastriüksuse 11159 Jäätmeheidla tee jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.
- Muudeti Metsanurme külas asuva katastriüksuse Nurga tee 4a senist sihtotstarvet seoses ehitusloa väljastamisega üksikelamu püstitamiseks ning määrati uueks maa kasutamise sihtotstarbeks elamumaa 100%.
- Kooskõlastati Kajamaa Kooli töötajate koosseis alates 20. märts 2024.

19. märts

- Otsustati osutada isikule väljaspool isiku kodu osutatavat ööpäevaringset üldhooldusteenust teenuseosutaja juures.
- Otsustati osutada tugiisikuteenust raske puudega lapsele tööpäeval kuni 40 tundi nädalas perioodil 13.03.–30.06.2024.
- Otsustati kompenseerida kahele lapsele kuni viie teraapiaseansi maksumus.
- Anti projekteerimistingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Kraavihalli tee 14, Metsanurme küla.
- Algatati detailplaneering Jälgimäe külas Kanama tee 19, Kanama tee 21 maaüksustel ja lähialal.
- Otsustati koormata isikliku kasutusõigusega Saku valla kasuks Kaitseliidu omandis olev kinnisasi Trapi tee 1, Männiku küla. Kasutusõigus seati teerajatisele koormatava ala pindalaga 604 m².
- Nõustuti Männiku XIX liivakarjääri keskkonnanaloa nr KL-514228 muutmise otsuse ja loa eelnõudega.

26. märts

- Kinnitati Saku valla keskkonnahoidlike avalike ürituste korraldamise juhend.
- Kehtestati Saku Gümnaasiumi 4.f ja 6.f eriklasside täitumuse ülemised piirnormid tagasiulatuvalt alates 11.03.2024 õppeaastaks 2023/2024 järgmiselt: 4.f kuni 9 õpilast; 6.f kuni 9 õpilast.
- Eraldati sporditegevuse toetust perioodil 01.04.2024–31.08.2024 Mittetulundusühingule Tsirkusestudio Folie.
- Otsustati kompenseerida lapsevanemale ja tema kahele lapsele viie psühhoteraapia seansi maksumus; lapsevanemale ja tema lapsele viie pereteraapia seansi osutamine psühhoteraapeudi juures; lapsele kuni kümme teraapiaseansi; lapsele kuni viis teraapiaseansi; lapsele kuni kolm teraapiaseansi ja raske puudega lapsele toetavate teenuste osutamine.
- Otsustati osutada lapsehoiuteenust raske puudega lapsele väljaspool haridusasutust kuni 40 tundi nädalas ning isikule osutatavaks väljaspool isiku kodu osutatavat ööpäevaringset üldhooldusteenust teenuseosutaja juures.
- Anti projekteerimistingimused üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressidel Metsa-Rännaku, Metsanurme küla; Sookolli tn 14b, Tánassilma küla ja Mesilase tee 4, Kasemetsa küla ning päikeselektrijaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Elektri, Kajamaa küla.
- Määrati Saku alevikus paiknevale Männi tee 14 kinnistu detailplaneeringujärgsele liikluspinnale nimeks Kuuskheina tänav.
- Määrati Männi tee 14, Saku jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.
- Anti taotlejale luba Saku mõisapargi veekogudest metalli otsida.

Kohustus on välja tõmmatud prügi utiliseerida.

2. aprill

- Otsustati kompenseerida lapsele ühekordne kognitiivse funktsiooni uuring; kahele lapsele kuni 10 loovteraapia seansi maksumus ning kahele lapsele kuni viie teraapiaseansi maksumus.
- Anti projekteerimistingimused aiamaa üksikelamuku ümberehitamise ehitusprojekti koostamiseks Kalda tn 29, Saku; üksikelamu laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Männikäbi tn 8, Üksnurme küla ja üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Hange tee 41 // Lubjaahju, Üksnurme küla.
- Anti projekteerimistingimused:
 1. Tallinn-Rapla-Türi tee Lokuti ja Tõdva vahelise valgustatud jalgratta- ja jalgteepõhiprojekti koostamiseks koos tee drenaaži rajamisega;
 2. Rahula-Saku tee Saue ja Rahula vahelise valgustatud jalgratta- ja jalgteepõhiprojekti koostamiseks koos tee drenaaži ja sõidutee rekonstrueerimisega;
 3. Saku alevikus Teaduse, Tiigi, Tehnika ja Pargi tänavate sõiduteede põhiprojekti koostamiseks koos tänavavalgustuse, tee drenaaži/sademeveelahenduse, kõrg- ja lühialjastuse, parklate ning jalgratta- ja jalgteepõhiprojekti koostamisega;
 4. Saku alevikus Kooli tee sõidutee ja parkla põhiprojekti koostamiseks koos tänavavalgustuse, tee drenaaži/sademeveelahenduse ning jalgratta- ja jalgteepõhiprojekti koostamisega;
 5. Saku alevikus Laane tee sõidutee põhiprojekti koostamiseks koos tänavavalgustuse, tee drenaaži ning jalgratta- ja jalgteepõhiprojekti koostamisega.
- Saadi ülevaade märtsis väljastatud ehitus- ja kasutuslubadest, kokku anti 17 ehitusluba ja 9 kasutusluba.

Kõikide vallavalitsuse korraldustega saab tutvuda veebilehel

www.sakuvald.ee/dokumendiregister1

Vallavolikogu

21. märtsi vallavolikogu istungil osales 15 liiget, puudus kuus.

- Kinnitati Saku lasteaia Päikesekild arengukava aastateks 2024–2026.
- Muudeti Saku Vallavolikogu 15.12.2022. a määrust nr 21 „Mittetulundusliku tegevuse toetamise kord“. Otsustati tõsta volikogu 21. jaanuari 2016. a otsusega nr 3 määratud mittetulundusühendustele ja seltsingutele MTT fondist eraldatava tegevustoetuse summat 500 euro võrra, tõstes selle 1000-lt eurolt 1500-le eurole. Volikogu otsusega tegevustoetust saavaid mittetulundusühinguid ja seltsinguid on kokku kuus: Seltsing Saku pensionäride ühendus Elukaar, Seltsing

KI-KU-TA-RO PÜ, Kajamaa piirkonna pensionäride seltsing Meelespea, Saku Diabeetikute Selts, Saku Valla Lasterikkad ja Saku Valla Invaühing. Arvestades laekunud üksikisikute taotluste mahtu 2023. aastal, kehtestati maksimumpiir kalendriaastas ühele sportlasele, milleks on 1500 eurot.

- Võeti vastu määrus, millega reguleeritakse alustava perearsti toetuse taotlemise, maksmise ja tagasinõudmise kord. Alustavale perearstile määratakse toetus kuni 50 000 eurot viie aasta jooksul, mida makstakse 10 000 euro kaupa aasta kohta. Eelduseks on, et perearst võtab endale Sakus juba olemasoleva nimistu või alustab tööd alles loodava nimistuga.

- Otsustati võtta Saku vallale rahaline kohustus seoses Naiskodukaitse Saku jaoskonnale Teaduse 13, Saku hoones asuva ruumi tähtajatult tasuta kasutada andmisega.
- Otsustati nõustuda Järvekivi OÜ Männiku IV liivakarjääri keskkonnanaloo andmisega tingimusel, et Keskkonnaamet kaasab menetluse Kiili valla, kuna kaevandamisega seotud mõjud kanduvad eelkõige Kiili valla elanikele.
- Otsustati mitte nõustuda AS KIIRKANDUR Liivalaia 4 liivakarjääri keskkonnanaloo muutmise taotlusega.
- Saadi ülevaade Eesti Linnade ja Valdade Liidu ja Harjumaa Omavalitsuste Liidu tegevusest

AVALIKUD VÄLJAPANEKUD

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekterimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul abihoone rajamiseks Saku vallas Saku alevikus **Jaani tn 2** (katastritunnus 71801:005:0144) kinnistul.

Tegemist on Saku Vallavolikogu 10.06.1999 otsusega nr 34 kehtestatud Juubelitammede tee, Traani tee, Teaduse tänava ja Tiigi tänava vahelise ala detailplaneeringu krundiga 6. Projekterimistingimustega täpsustatakse detailplaneeringus käsitletud ehitusala ehk hoonestusala tingimusi ehitusseadustiku § 27 lõike 4 punkti 2 alusel. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekterimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates **22.04.2024** kuni **06.05.2024** korraldame projekterimistingimuste eelnõule, tööaegadel Saku Vallamajas (Juubelitammede tee 15, Saku alevik) ning valla kodulehel, avaliku väljapaneku.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekterimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

<http://www.sakuvald.ee/projekterimistingimuste-avalikustamine>

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekterimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul ehitusala muutmiseks Saku vallas Saku alevikus **Paju põik 2** (katastritunnus 71801:005:0336) kinnistul.

Tegemist on Saku Vallavolikogu 15.05.2003 otsusega nr 52 kehtestatud Paju tee 20 / Paju põik 2 ja Paju põik 3 detailplaneeringu krundiga 1. Projekterimistingimustega täpsustatakse detailplaneeringus käsitletud ehitusala ehk hoonestusala tingimusi ehitusseadustiku § 27 lõike 4 punkti 2 alusel. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekterimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates **22.04.2024** kuni **06.05.2024** korraldame projekterimistingimuste eelnõule, tööaegadel Saku Vallamajas (Juubelitammede tee 15, Saku alevik) ning valla kodulehel, avaliku väljapaneku.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekterimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

<http://www.sakuvald.ee/projekterimistingimuste-avalikustamine>

Ehitustööd Teaduse tänava ja Juubelitammede tee ümbruses

7. aprillil alustati Teaduse tänava ja Juubelitammede tee ümbruses Saku Gümnaasiumi põhikoolimaja kaugkütte liitumistorustike ehituse ettevalmistusega. Trassi ehitustööd algasid 15. aprillil. Ühe nädala vältel maikuu, 13.–19. maini on Juubelitammede tee Teaduse tänava ristmiku juures suletud. Kõik tööd lõppevad 21. juunil.

Tööde tellija: AS Saku Maja
Tööde teostaja: AS Magma
Vastutav isik: Jevgeni Tšernomorov, tel 5322 6249, info@magma.ee
Järelevalve: Tanel Rugam, tel 507 1350, tanel@soojatootja.ee

Trassi ja ehitustööde asukohta ning ümbersõiduvõimalusi 13.–19. maini saab lähemalt vaadata valla kodulehel asuvalt skeemilt. Aja lähenedes paigaldatakse tänavatele ka vastavad märgid.

Saku valla kaasava eelarve ettepanekute esitamine toodi kevadesse

ANNIKA KUBJA | kommunikatsioonijuht

15. veebruari vallavolikogu istungil muudeti kaasava eelarve menetlemise korda ning toodi ettepanekute esitamise tähtaeg sügisest kevadesse.

Praktika näitab, et ettepanekuid laekub palju ja nende läbitöötamine ning analüüsimine on väga aeganõudev. Samuti jäi seniste tähtaegade juures liiga vähe aega hääletuse võitnud ettepaneku elluviimiseks. Varasem ettepanekute esitamise tähtaeg võimaldab ühtlasi võtta ideid arvesse juba valla järgmise aasta eelarve koostamisel.

Käesolevast aastast saab ettepanekuid vallavalitsusele esitada 1. aprillist 1. maini

Pärast ettepanekute ajalist, tehnilist ja rahalist hindamist kinnitatakse sobivaks tunnustatud ideed vallavalitsuses hiljemalt 1. septembriks. Seejärel pannakse need rahvahääletusele VOLISes ning paberil saab hääle anda valla raamatukogudes ja vallamajas.

Hääletustulemusena selgunud ettepanekute paremusjärjestus kinnitatakse hiljemalt 1. novembriks.

Vallavalitsus viib kaasava eelarve ettepaneku(d) ellu järgmise eelarveaasta jooksul. Põhjendatud juhtudel (nt maa omandamisest, projekteerimise protsessidest või muudest asjaoludest tingituna) võib ettepaneku ellu viia kahe järgmise eelarve aasta jooksul.

Mida ettepaneku esitamisel tähele panna?

- **Esita üks idee korraga.** Kui on mitu head mõtet, esita need eraldi.
- **Ole konkreetne.** Näiteks kui soovid istepinke või rattaparklat, siis viita kindlale asukohale.
- **Tulemus peab olema avalikus ruumis ja kasutatav kõigile.** Selgita, kes saavad idee elluviimisest kasu.
- **Arvesta eelarvega.** Kaasava eelarve summa on 40 000 eurot ja selle eest maja ei ehita. Küll saab teha väiksemaid asju ja vahel ka mitu.
- **Kasuks tulevad pildid, joonised, projekt vmt.**

- Ettepanek ei tohi vallale tulevikus kaasa tuua **ebamõistlikke kulusid**.

Idee esitamisel pane kirja: NIMETUS

LÜHIKE KIRJELDUS JA PÕHJENDUS

ASUKOHT

ESITAJA NIMI JA KONTAKTID

IDEID SAAB ESITADA E-POSTILE

SAKU@SAKUVALD.EE

VÕI TUUA VALLAMAJJA

JUUBELITAMMEDE TEE 15

Saku valla kaasava eelarvega on valminud:

2019 – Olmeruumid Tõdva vabatahtlikele päästjatele.

2020 – Tuisu tee valgustuse I etapp.

2021 – Saku mõisapargi risttiikide sillad.

2022 – Välijõusaal Metsanurme küla spordiplatsile.

2023 – Saku-Hageri tee ja Metsanurga tee vahelise Sprindi tee tänavavalgustus.

Lisaks sai valgustuse ka Sprindi põik.

			
		SAKU VALLA KAASAV EELARVE 2025 OOTAB TEIE ETTEPANEKUID!	
 SAKU VALD Läbi rohelise akna	Ideid saab saata e-postile saku@sakuvald.ee või tuua vallamajja Juubelitammede tee 15	IDEE ESITAMISEL PANE KIRJA: NIMETUS, LÜHIKE KIRJELDUS JA PÕHJENDUS, ASUKOHT, ESITAJA NIMI JA KONTAKTID, SOOVI KORRAL PILDID, JOONISED VMT	ETTEPANEK PEAB <ul style="list-style-type: none">• OLEMA SEOTUD SAKU VALLAS AVALIKES HUVIDES INVESTEERINGU TEGEMISEGA, AVALIKU RUUMI OLULISE OBJEKTI RAJAMISEGA VÕI MUUL VIISIL AVALIKKU HÜVE PAKKUVATE ÜHEKORDSETE KULUDE KATMISEGA• JÄÄMA KUNI 40 000 EURO PIRESSE• OLEMA ELLU VIIDAV AASTA JOOKSUL ETTEPANEK EI TOHI VALLALE TULEVIKUS KAASA TUUA EBAMÕISTLIKKE KULUSID

Noorte heaolu spetsialist on noortele toeks

Saku Sõnumid

Käesoleva aasta veebruaris alustas Saku Vallavalitsuses, täiesti uuel loodud ametikoosal, tööd noorte heaolu spetsialist Elisabeth Gross.

Noorte heaolu spetsialisti ülesandeks on noortele partneriks olemine ja nende toetamine seatud eesmärkide täitmisel. Sihtgrupiks on noored vanuses 13–29 eluaastat, kes on NEET-olukorras (inglise keeles *not in employment, education or training*) või sellesse sattumise riskis. NEET nooreks loetakse noort, kes ei õpi ega käi tööl. Märkimisväärne osa spetsialisti tööajast on suunatud ennetustööle, et noori toetada enne NEET staatusesse jõudmist.

Hetkel on Saku vallas 66 NEET noort.

Elisabethil on laste ja noortega töötamise taust, mis ulatub ligi üheksa aasta tagusesse aega, mil ta alustas noortega vabatahtlikku tööd. Edasi õppis ta Tallinna Ülikoolis noorsootööd ja pärast seda jätkas magistriõppes noorsootöö

Noorte heaolu spetsialist Elisabeth on noortele partneriks ja nõustajaks.

Foto: Merilin Piirsalu

korralduse õpinguid. Ülikooli kõrvalt läks Elisabeth tööle noortekeskusesse, kust liikus edasi lasteaiaõpetajaks. Pärast magistriõpinguid asus ta ametisse kooliõpetaja ja sotsiaalpedagoogina.

Vabal ajal annab Elisabeth tantsutrenne ning teeb vabatahtlikku tööd emotsionaalse toe telefonil „MTÜ Elu-liinis“.

Saku Vallavalitsuse noorte heaolu spetsialistiga on oodatud ühendust võtma kõik noored, kes tunnevad, et soovivad kellegagi rääkida või saada tuge – olgu selleks siis töö leidmine, koolitee jätkamine või lihtsalt ärakuulamine.

Samuti on väga teretulnud lapsevanemate või lähedaste mured ja küsimused.

Elisabeth näeb noortes potentsiaali ja võimalusi enda elu ise paremaks muuta ning teha vajalikke samme oma heaolu parandamiseks – vahel on vaja lihtsalt üht abivalmit kätt, värsket pilku ja head sõna.

Kontaktid

Elisabeth

tel 5878 8850

e-post elisabeth.gross@sakuvald.ee

www.facebook.com/sakuvallanoortehaolu

	<p>Saku Vallavalitsus võtab tööle</p> <h2>HANKESPETSIALISTI</h2>		<p>Saku Vallavalitsus võtab Päikesekillu Lasteaia keskkööki tööle</p> <h2>KOKA</h2>
	<p>Sinu ülesanneteks on</p> <ul style="list-style-type: none"> riigihangete ettevalmistamine ning läbiviimine toimingud riigihangete registris lepingute koostamine ja haldamine vallavara haldamisega seotud toimingute teostamine asutuse esindamine riigihangete läbiviimisel tekkinud õiguslikes küsimustes 		<p>Sinu ülesanneteks on</p> <ul style="list-style-type: none"> maitsva ja tervisliku toidu valmistamine vastavalt menüüle ja retseptile valmistatud toidu koguse ja kvaliteedi eest vastutamine toiduainete tellimine, kauba vastuvõtt ja ladustamine menüüde koostamises osalemine inventuuride läbiviimine puhtuse ja korra tagamine köögis
	<p>Sinult ootame</p> <ul style="list-style-type: none"> valdkonda toetavat kõrgharidust (soovitavalt õigusteaduses) varasemat hankemenetluse läbiviimise kogemust C1 tasemel eesti ja vähemalt B2 tasemel inglise keele oskust head eneseväljendus-, koostöö- ja suhtlemisoskust väga head suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust oled hea analüüsivõimega, kohusetundlik ning oskuslik aja- ja tööprotsesside planeerija 		<p>Sinult ootame</p> <ul style="list-style-type: none"> töökogemust kokana kohusetundlikkust ning oskust planeerida aja- ja tööprotsesse head meeskonnatöö oskust kehtivat tervisetõendit toidu hügieenialaseid teadmisi ja vastavat tunnistust koolituse läbimise kohta
	<p>Pakume Sulle</p> <ul style="list-style-type: none"> vastutusrikast, huvitavat ja mitmekesist tööd toetavat ja söbralikku meeskonda erialaseid koostöö- ja arenguvõimalusi põhipuhkust 35 kalendripäeva tasustatud energiapäevi ja haigushüvitist alates esimesest päevast tervise edendamise kulude hüvitamist töökohta uues ja kaasaegses vallamajas meeleolukaid ühisüritusi töötasu 2500 eur 		<p>Pakume Sulle</p> <ul style="list-style-type: none"> toetavat ja ühtehoidvat meeskonda tasustatud energiapäevi ja haigushüvitist alates esimesest päevast tervise edendamise kulude hüvitamist ning lõunatoidu soodustust töötasu 1250 eurot
	<p>Kandideerimiseks saada palun oma CV ja motivatsioonikiri hiljemalt 25.04.2024 läbi CV-Keskuse või saku@sakuvald.ee</p> <p>Töö sisu kohta annab lisainfot majandusteenistuse juht Peep Pukk, 671 2406 või peep.pukk@sakuvald.ee Tööle asumine esimesel võimalusel.</p>		<p>Kandideerimiseks saada palun oma CV hiljemalt 28.04.2024 läbi CV-Keskuse või saku@sakuvald.ee</p> <p>Töö sisu kohta annab lisainfot toitlustusteenistuse juht Anu Ruukholm, 5199 9787 või anu.ruukholm@sakuvald.ee Tööle asumine esimesel võimalusel.</p>

Mittetulundusliku tegevuse toetusfondist toetuse saajad

HELE-MALL KINK | arendusspetsialist

Saku valla 2024. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondi esimesest taotlusvoorst toetati järgmisi projekte.

Toetuse saaja	Projekti nimi	Toetus eurodes
SPORDIVALDKOND		
Spordiklubi Porter Racing	SK Porter Racing spordiüritused	3000
Spordiklubi Porter Racing	SK Porter Racing noorratturite võistlustel osalemine	3000
Mittetulundusühing Saku Korvpalliklubi	Saku valla 2024. aasta meistrivõistlused korvpallis	738
Mittetulundusühing Saku Sporting	Saku Esindusnaiskonna osalemine Eesti Meistrivõistlustel	3000
Mittetulundusühing Saku Sporting	Saku Esindusmeeskonna osalemine Eesti Meistrivõistlustel	3000
Mittetulundusühing Motoextreme	Saku Tankodroomi Motokross	2770
KTL Racing klubi	Vieeosaline KTL Racing klubisari	2 222
Mittetulundusühing Kajamaa Spordiklubi	Kajamaa Spordiklubi olulisemate spordivõistluste korraldamine 2024	2695
Orienteerumisklubi Nõmme	Tallinna Pargijooksud, Saku etapp	900
Spordiklubi Saku Petanque	Klubide sari 2024 ja Klubide Karikas	378
Mittetulundusühing Aerobike Cycling Agency	Filter Temposari, Saku etapp	1000
KULTUURIVALDKOND		
Seltsing SAKU LUSTIPÖNN	Saku tantsurühma osalemine Eesti tantsuolümpial	1017
Mittetulundusühing Kasemetsa Küla	Saku valla külade ja perede päev	2555
Mittetulundusühing Sakukad	Saku aleviku kohvikutepäev	1580
Mittetulundusühing Saue küla	Saue küla suvepäev	700
Seltsing Gitanda	Kandava kevadfestival	640
MUU TEGEVUSVALDKOND		
Männiku Küla Selts	Männiku külaplatsile korvpallimängu võimaluse loomine	721
EELK Saku Toomase Kogudus	Saku laste suvelaager	2880
Mittetulundusühing Metsanurme	Metsanurme külaplatsi mänguväljak turvaliseks	2788
MTÜ TURVAMEEDIK	Turvalisemalt täna ja tulevikus	2423
Mittetulundusühing Nelja küla reheküün	Rehe küüni välimööbel	1996
Saku Diabeetikute Selts	Suhkruhaiged tegutsevad	3000
Mittetulundusühing Saue küla	Saue küla prügimajandus korda	2652

Saku valla 2024. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondist toetati järgmisi sportlasi ja kultuuritegelasi.

Toetuse saaja		Toetus eurodes
ÜKSIKISIKU TOETUS		
Kristo Kent	Vibulaskmine	1500
Triin Kent	Vibulaskmine	1500
Susan Külmm	Laskesuusatamine	1500
Gregor Parts	Lumelaud	700
Aleksandr Muskevitš	Taekwondo	1500
Denis Muskevitš	Taekwondo	1125
Gert Krestinov	Motokross	1125
Kaiser Kopti	Motokross	700
Claus Oliver Pajuri	Motokross	700
Johann Hansman	Motokross	700
Robin Kruuse	Motokross	700
Silvia Türkson	Jalgrattasport	1050
Steven Sumberg	Jalgrattasport	700
Marii Anett Soots	Cheerleading	700
Anni Leen Järvik ja Dominic Kõva	Võistlustants	2250
Elisa Sirangelo	Harjumaa Keelpilliorkester	300
Teneli Torniainen	Harjumaa Keelpilliorkester	300
Mirjam Soobik	Harjumaa Keelpilliorkester	300
Kaari Sinisaar	Üle-eestiline tütarlastekoor "Ilmalilled"	300
Anni Roos	Üle-eestiline tütarlastekoor "Ilmalilled"	300
Loretta Käsper	Üle-eestiline tütarlastekoor "Ilmalilled"	300

Saku valla 2024. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondist toetati järgmisi organisatsioone tegevustoetusega.

Organisatsiooni	Küla/alevik	Toetus eurodes
KÜLA/ALEVIKU TOETUS		
Männiku Küla Selts	Männiku	2000
Mittetulundusühing	Tänassilma	3000
Arunõmme Selts		
Mittetulundusühing Kodukoht Kiisa	Kiisa	3000
Kajamaa Külaselts	Kajamaa	1000
Metsaveere Külaselts	Saustinõmme	2000
MTÜ Linsi	Saku	750
Mittetulundusühing Juuliku Külaselts	Saku	2250
MTÜ Murimäe	Jälgimäe	500
Mittetulundusühing Metsanurme	Metsanurme	3000
Mittetulundusühing Kasemetsa Küla	Kasemetsa	3000
Mittetulundusühing Kurtna Külaselts	Kurtna	2000
Mittetulundusühing Saue küla	Saue	1000
Mittetulundusühing Üksnurme Küla	Üksnurme	2900
VOLIKOGU OTSUSEGA ORGANISATSIOONID		
Seltsing KI-KU-TA-RO PÜ		1000
Saku Diabeetikute Selts		1000
Saku Valla Lasterikkad		1000
Seltsing Saku pensionäride ühendus		1000
Elukaar		
Saku Valla Invaühing		1000

Saku Maja pakub teenuseid mitmes valdkonnas

AS Saku Maja kinnisvara korrashoiu osakond

AS Saku Maja on Saku vallale kuuluv ettevõte, mis on tegutsenud kommunaalmajanduse ja kinnisvarahalduse valdkonnas alates 1993. aastast. Kuigi paljud teavad meid veemajanduse, kaugkütte ja elektrimajanduse valdkonnas, siis osutame ka kinnisvara haldus- ning hooldusteenust. Oleme kohalik ettevõte ja kogu aeg kohapeal olemas. Suudame probleemide ilmnmisel kiirelt reageerida ja aidata korteriühistut võimalikult ruttu parimal viisil. Siin on mõned peamised suunad, millega meie kinnisvara korrashoiu osakond tegeleb:

1. Kortermajade hooldus ja haldus: pakume hooldus- ja haldusteenust umbes 27% Saku valla korterelamutele.
2. Saku Gümnaasiumi haldamine: haldame ja hooldame Saku Gümnaasiumi Teaduse 1 hoonet.
3. Ruumide rentimine: haldame ja rendime ruume välja Teaduse 13 teenindusmajas.
4. Saku avaliku sauna teenus: tagame sauna korrashoiu ja lahtioleku.

Kinnisvara korrashoiu valdkonna teenusega on ettevõttes seotud neli põhitöökohaga töötajat ning arvete ja majandusaasta aruannetega tegeleb kaks raamatupidajat. Lisaks töötavad töövõtu-lepingute alusel kortermajade koristajad.

Kinnisvara haldusteenus hõlmab endas hoonega seotud lepingute haldamist ning

Kannikese 16 on Saku Maja abiga korda tehtud korterelamu. Foto: Marmoroc

ostetavate ja tellitavate teenuste korraldamist ja järelevalvet. Eesmärk on tagada hoonete ja elamute võimalikult efektiivne ja optimaalne kasutamine nii majanduslikult kui tehniliselt ning hoonete säilimine. Haldusteenus hõlmab mitmeid erinevaid tegevusi:

1. Tehnohooldus: kinnisvarahaldur aitab planeerida ja kontrollida tehnohoolduse ja heakorra lepingute täitmist ning korraldab vajadusel remonti. Ühistu otsuste alusel võtame hinnapakumisi tööde teostajatelt.
2. Üldkoosolekute korraldamine: igaaastased korteriühistu üldkoosolekud, kus majaelanikud saavad kokku ja võtavad vastu kortermajaga seotud otsuseid ja arutavad majaga seotud plaane.

3. Järelevalve: hooldustehnik jälgib kinnisvara seisukorda ja teostab igakuiseid ülevaatusi ning korraldab vajadusel parandustöid.

Kinnisvara hooldusteenus on oluline teenus kortermajadele, et tagada kinnisvara väärtuse säilimine, ohutus ja mugavus. See hõlmab mitmeid tegevusi vastavalt klientide ja majade vajadustele ja lepingute tingimustele:

1. Tehnohooldus: tehnohooldus hõlmab hoonete tehnosüsteemide regulaarset kontrolli.
2. Heakorrasteenus: sisemise ja välise heakorrasteenusega tagatakse objekti puhtus ja korrashoid.
3. Raamatupidamisteenus: korteriühistutele pakutakse korrektset raamatupidamist vastavalt seadustele ja standarditele ning soovi korral majandusaasta aruande koostamist.
4. Eripuhastustööd: eripuhastustööd on ühekordsed puhastustööd vastavalt vajadusele.
5. Personaalne lähenemine: iga kinnisvara väärib personaalset lähenemist, et täita majaelanike ootusi.

Kui teil on täpsemaid küsimusi või soovite rohkem teavet, siis palun võtke ühendust e-posti aadressil saku@sakumaja.ee või meie üldtelefonil 672 9180 või astuge läbi Tehnika 10 kontorist.

RENDIPIND TEADUSE 13 HOONES

Sakus, Teaduse 13 hoones on saadaval väga eriline rendipind.

Ruum asub esimesel korrusel ja on suurusega 32,7 m². Ruumi teeb omapäraseks asjaolu, et tegemist oli Saku vallavanema toaga, kui vallavalitsus seal majas viibis. Ehk head mõtted ja korralikud tulemused oleks seal ruumis justkui garanteeritud.

Huvi korral võtke ühendust: martti.rooba@sakumaja.ee

Fotod: Saku Maja

Kutsume üles liituma ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga!

AS Saku Maja Veemajanduse osakond

Ilmad soojenevad ja maapind sulab. Sellega seoses muutub aktuaalseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga (ÜVK) liitumine. Just nüüd on õige aeg kõigil, kes kavatsevad sel aastal ÜVK-ga liituda, asuda planeerima ja tegutsema. Alustada tuleb tehniliste tingimuste taotluse esitamisest Saku Majale. Vajalik blankett ja kogu liitumisprotsessi juhised on leitavad Saku Maja kodulehelt www.sakumaja.ee. Varasemad aastad on näidanud, et suvisel perioodil kasvab taotluste arv hüppeliselt ning tingimuste väljastamine võib võtta tippajal aega kuni 30 päeva. Aegsasti esitatud taotlus võimaldab rahulikult planeerida. Nimelt kehtivad väljastatud tehnilised tingimused kaks aastat. Tasub ka arvestada, et kinnistustehniliste torustike ehitustööde teostajate järjekorrad on tippaajal pikad, ulatudes kuni ühekahe kuuni.

Tuletame meelde, et tehniliste tingimuste taotluse esitamine ei anna veel õigust torustike rajamiseks ja ÜVK-ga liitumiseks. Liitumisprotsess koosneb mitmetest sammudest, mis tuleb teostada õiges järjekorras. Ülevaate liitumisprotsessist leiab samuti Saku Maja kodulehelt. Oluline on teada, et tööde alustamisest tuleb teavitada viis päeva ette ning kohale tuleb kutsuda

.....
Tuletame meelde, et tehniliste tingimuste taotluse esitamine ei anna veel õigust torustike rajamiseks ja ÜVK-ga liitumiseks.
.....

Saku Maja töötaja, kes teostab ülevaatusi enne kaevikute kinnijäämist. Ülevaatusi ei teostata töövälisel ajal ja sellega tuleb tööde planeerimisel arvestada.

Isetegevuslik ilma loata liitumine ei ole lubatud ja eelnimetatud tegevuse avastamisel kaasnevad sanktsioonid. Kui ülevaatus jäetakse tegemata, peab kinnistuomanik arvestama täiendavate kaasnevate kuludega (kaeviku taas avamine, kaameravaatlus).

Juhime tähelepanu, et 01.07.2023 jõustus uus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus. Vastavalt seaduse §17 lg 3 kaasneb kinnistuomanikule, kelle kinnistu jaoks on välja ehitatud nõuetekohane liitumispunkt, kohustus liituda ÜVK-ga nelja aasta jooksul alates liitumispunkti valmisemisest. Sama seaduse §17 lg 4 vabastab kinnistuomaniku liitumiskohustusest juhul, kui joogiveega varustamine ning reovee kogumine ja puhastamine on

tagatud muul viisil, mis vastab veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele.

Saku vallas on ellu viidud kaks suuremat veemajandusprojekti – Saku aleviku ÜVK projekt aastatel 2009–2013 ning Keila jõe reoveekogumisala veemajandusprojekt aastatel 2017–2022. Tulenevalt ÜVK seaduse muutusest, on Saku alevikus seega uue seaduse järgi kätte jõudnud kohustus liituda ÜVK-ga. Liitumiskohustus puudutab Saku alevikus seni ÜVK-ga liitumata kinnistuid ning eeskätt ootame liituma hoonestatud, aastaringse kasutusega kinnistuid.

.....
Liitumiskohustus puudutab Saku alevikus seni ÜVK-ga liitumata kinnistuid ning eeskätt ootame liituma hoonestatud, aastaringse kasutusega kinnistuid.
.....

Keila jõe reoveekogumisalal rakendub liitumiskohustus aastal 2026.

Kutsume kõiki Saku aleviku ning Keila jõe reoveekogumisalasse kuuluvate veel ühisveevärgiga liitumata kinnistute omanikke alustama liitumisprotsessiga.

ÜVK LIITUMISTOETUSE TAOTLEMISE TÄHTAEG ON 30. JUUNI

Tuletame meelde, et kes on 2022. ja 2023. aastal ehitanud nõuetekohaselt välja vee- ja kanalisatsioonisüsteemid ning liitunud ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga (ÜVK), saavad taotleda toetust summas 600 eurot.

Taotlusi saab esitada kuni 30. juunini 2024.

Taotlus tuleb esitada Saku valla e-toetuste keskkonnas või tuua vormikohane paber kandjal taotlus Saku Vallavalitsusse.

Vaata rohkem infot

www.sakuvald.ee/uhisveevargi-ja-kanalisatsiooniga-liitumise-toetus

MÄRKA OHTU: alanud kevadhooaeg toob kaasa mürgistused taimekaitsevahenditest

TRIINU TÄHE | kommunikatsiooniekspert ja Terviseameti koostööpartner

Erinevad taimekaitsevahendid ning putukate ja näriliste tõrjeks kasutatavad ained toovad igal kevadel kaasa samas suurusjärgus mürgistusjuhtumeid kui sügiseti seente söömine.

„Saabunud kevad ja alanud aiatööd meelitavad aina enam inimesi õue. Aiatoodega käivad kaasas ka erinevad taimekaitsevahendid ja väetised, mis võivad aga hooletu käsitlemise korral olla inimesele ohtlikud,“ sõnab Terviseameti Mürgistusteabekeskuse juht Mare Oder. „On väga oluline, et aeda kahjurite eest kaitsma tõtates ei unustataks ka ennast kaitsta – kindad kätte, mask ette, prillid pähe. Ja kindlasti tasub lugeda kemikaali pakendilt juhendeid selle käsitlemiseks,“ rõhutab Oder.

Mürgistusfoliini 16662 tehtud kõnedest ilmneb, et üks kümnest kemikaalimürgistusjuhtumist on tingitud taimekaitse- või putukatõrjevahendi valest kasutamisest. Kokku on sel teemal infoliinile helistatud ligi 1450 korral. Kui inimõnnetusi on põhjustanud putukate ja näriliste tõrjevahendid, siis eelmisel aastal sagesid väetistega seotud juhtumid. Kevadsuvisel hooajal lisanduvad mürgistused taimekaitse- ja umbrohutõrjevahenditega.

Ka Botaanikaia taimekaitse spetsialist Pille Hermann tõdeb, et sageli kasutatakse taimekaitsevahendeid valesti ega järgita kasutusjuhiseid.

„Arvestada tuleb näiteks tuule suunaga, mistõttu tasub enne õues kemikaalidega toimetama asumist teavitada teisi koduseid ja naabreid,“ räägib Hermann. „Umbrohu tõrjumiseks mõeldud vahendit kasutades tuleb kõigepealt veenduda, et tegemist ei oleks mitmekordse kangusega kontsentraadiga. Samuti tasub enne tõrjevahendi kasutamist mõelda, kas see on ka tegelikult vajalik või on olemas muid alternatiive.“

Mida kevadhooajal silmas pidada?

Kui kaitsed aeda, kaitse ka iseennast!

Enne kemikaali kasutamist tutvu toote kasutusjuhendiga ning järgi seal soovitatut!

Loe pakendil olevat etiketti! Sealt saad lisainfot, kuidas end

Kaitstes aeda, kaitse ennast!

Kasutades taimekaitsevahendeid, kanna prille, kindaid ja maski.

TERVISEAMET

Mürgistusinfo
24h 16662

konkreetselt tõrjevahendi eest kaitsta. Näiteks õunapuid pritsima minnes kannu kindlasti maski, prille ja kindaid. Vajaduse korral tuleb kanda ka spetsiaalset kaitseriietust.

Hoia tõrjevahendeid lastele kättesaamatus kohas!

Mida teha, kui kahtlustad mürgistust?

Taimekaitse- või putukatõrjevahendi sissehingamisest või allaneelamisest põhjustatud mürgistuse esmasteks sümptomiteks on hingamisteede ärritus, iiveldus, oksendamine, kõhuvalu ja kõhulahtisus.

Mürgistused on ohtlikud just väikelastele, eakatele ning kroonilistele haigetele, kelle organism reageerib kemikaalidele tugevamalt.

Kemikaalimürgistuse korral loputa esmalt suu veega. Ära aja kannatanut oksendama, vaid anna talle väikeste lonksudena vett, et allaneelatud kemikaali lahjendada. Tee kindlaks toote täpne nimetus ja/või toimeaine ning hinda võimalikku allaneelatud kogust.

Olukorra ohtlikkuse hindamiseks ning õigete tegevusjuhiste saamiseks helista **mürgistusinfonumbrile 16662**. Helistamine on anonüümne ning nõuandeliin on avatud ööpäev läbi.

Kevadine aiajäätmete tasuta vastuvõtt Saku jäätmejaamas

17. aprillist 28. aprillini võtab Saku jäätmejaam valla elanikelt vastu piiramatus koguses aia- ja haljastujäätmeid.

Aia- ja haljastujäätmete on taimne kude, lehed, rohi, okkad ja peenemad oksad. Jämedamad ja pikemad oksad saab samuti jäätmejaamas tasuta ära anda, kuid suuremad kogused (üle 2 m³) palume viia Männiku külas asuvale SLG Energy OÜ platsile, kus jäätmete üleandmine on samuti tasuta.

Kogumiskampaania väliselt võetakse aia- ja haljastujäätmeid tasuta vastu 0,6 m³ (600 liitrit) päevas. Aia- ja haljastujäätmete põletamine ning võõrale kinnistule ladestamine on Saku valla territooriumil keelatud.

Saku jäätmejaam asub Saku alevikus Tiigi tn 15.

E–T	SULETUD
K–R	12–19
L–P	11–18

Saku valla ringmajanduse mudel

KERLI LAUR | arendus- ja keskkonnateenistuse juht

Kogu Eesti seisab silmitsi kohustuslike Euroopa Liidu direktiividest tulenevate taaskasutuse ja ringlussevõtu sihtarvude täitmise nõuetega. Jäätmetest tingitud keskkonnamõtjude vähendamisel ning jäätmete ringlussevõtmise ja materjalide taaskasutamise suurendamisel on oluline arvestada jäätmehierarhia põhimõtete – esimene prioriteet on jäätmetekke vältimine, teine korduskasutuseks ettevalmistamine, kolmas materjali ringlussevõtt ning alles seejärel muu taaskasutus (nagu põletamine, tagasitaitmine) ning kõige viimane võimalus peaks olema jäätmete prügilasse ladestamine. Ehk üleüldine eesmärk on vähem jäätmeid toota, tarbides mõõdukalt ja mõistlikult, disainides tooteid paremini (sh parandatavatenä).

Saku vald ja Lääne-Harju vald otsustasid kaardistada, kuidas ringmajandus nende valla territooriumil toimida saaks ja kuidas seda rahastada – koostati Lääne-Harju ja Saku valla ringmajanduse toimimis- ja rahastusmudel. Analüüsi viisid läbi Civitta Eesti AS ja OÜ Alkranel. Tehtud töö eesmärk oli luua lineaarsele „tooda-tarbi-viska minema“ majandusmudelile alternatiivne lahendus.

Analüüsi koostamiseks küsitleti elanikke ja Saku valla ettevõtteid ning korraldati kaks seminari. Kokkuvõtlikult tuli analüüsist välja, et parandustubadest isegi olulisem on **pakkuda elanikele mugavat parandamise teenust** ja infot selle kohta, kus midagi parandada saab. Materjalide ringluse kõrval on isegi olulisem muude **asjade ringlus**, eriti taaskasutamiseks asjade annetamise võimaluse võimalikult mugavaks tegemine. Saku vallas on huvi pigem **ühe keskse ringluskeskuse vastu**, samas kui Lääne-Harju vallas sooviti mitmeid väiksemaid ringluspunkte.

Analüüsis pakuti välja erinevaid toimetumudeleid, mille eesmärk on pikendada toodete eluiga ja suunata juba olemasolevad materjalid ja esemed oma kogukonnas tagasi ringlusesse, seejuures vähendades jäätmeteket ja ressursikasutust nii materjalide tootmises, transpordis kui ka hilisemas jäätmekäitluses.

VÄLJA PAKUTUD TOIMEMUDELID

Paranduskohvik – ühekordne üritus või ürituste sari, kus inimesed saavad

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

vabatahtlike meistrite juhendamisel oma katkiseid asju parandada ja parandamisvõtteid õppida annetuse eest. Kaasneb kohvik, kus müüakse (annetustena, korraldajate valmistatud) küpsetisi ja jooke, mida on viisakas ka juhendanud meistrile tänutäheks osta.

Parandustuba – statsionaarne kindlatel aegadel avatud töökoda, kus meistri(te) juhendamisel on võimalik oma katkiseid asju parandada ja parandamisvõtteid annetuse eest õppida. Paralleelselt võib olla võimalik lahtioleku aegadel väikese tasu eest iseseisvalt olemasolevaid tööriistu kasutada ka sel ajal, kui vastava valdkonna meistrit kohapeal ei ole. Parandustöökojal on üldjuhul üks või mitu fookust, sõltuvalt sellest, millised tööriistad on kasutada ja millised meistrid on palgatud. >>

Co-funded by
the European Union

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Energiakogukondade projekti avaseminar
Saku vallamajas
23. aprillil kell 17:30

UNIVERSITY OF TARTU

Universidade de Vigo

fegamp

SAPIENS

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIT
ASSOCIATION OF ESTONIAN CITIES AND MUNICIPALITIES

Tartu Regiooni Energiaagentuur
Tartu Regional Energy Agency

espazo coop
unión de cooperativas galegas

Fundación
Juana de Vega

Ringluspunkt – taaskasutuspunkt või korduskasutusruum (nt ruum jäätmejaamas, spetsiaalselt sisustatud konteiner, eraldi projekteeritud ja ehitatud ringlusmaja või muu objekt), kuhu on võimalik tasuta tuua puhtad ja korralikud riided, jalatsid, kotid, aksessuaarid, mänguasjad, raamatud, nõud, köögitarvikud, sisustusesemed, kodutekstiilid, spordi- ja hobivahendid, kodutehnika, mööbel või

muud kasutuskõlblikud asjad. Sõltuvalt kokkuleppest võib sealt ka tasuta asju endale võtta või tegeleb nende edasise taaskasutamise korraldamisega mõni vastav organisatsioon.

Kogukonna ringluskeskus – spetsiaalselt ehitatud või mugandatud hoone, kuhu on koondatud tasulised parandamise teenused, parandustuba juhendaja

suunamisel või omal käel katkiste asjade parandamiseks, ringluspunkt, teise ringi kaupade pood ning muud sobilikud teenused, mis toetavad taaskasutuse edendamist ja asjade eluea pikendamist piirkonnas.

Kogukonna ringluskeskuse mudeli teenuste ülevaade (mudel koostatud lähtuvalt elanike soovidest):

KOGUKONNAPOOD

- **Annetuste vastuvõtt** - mh tuvastamine, mis on sobiv ja mis mitte.
- **Väljapanek kategooriate alusel** - eraldi ruumides või sektsioonides:
- **Teenindus** – esemed varustada hinnasiltidega (sh kui on 0 eurot), tarbijad saavad oma „ostud“ registreerida ostupuldiga (nagu nt Selver, Prisma jt poed pakuvad), st ei ole traditsioonilist poemüüjat ja kassat, vaid iseteenindus ja keegi toetab häta jääjaid.
- Toodete registreerimine võimaldab ka **seirata**, kui palju, mis hinnaga on välja läinud ning hiljem teha järeltusi finantsmudeli korrigeerimiseks (mh kunagi isemajandamiseni jõudmiseks).

PARANDUSTEENUSED

- Soovituslikult vallas juba **toimivad teenusepakkujad koondada** uude hoonesse, vajadusel pakkuda soodustust, nt teatud perioodi eest renti ei maksa.
- Puuduvatele teenustele otsida pakkujad.
- Võimalusel kasutada **teenusepakkujaid nt ka parandustoa meistritena, paranduskohviku läbivijatena või töötubade läbivijatena** : kellaspepp, kingsepp, õmblusteenus, riiete parandamine, lukuvahetus jmt, keemiline puhastus, elektroonika (sh arvutite), kodumasinatate parandus, rattaparandus/hooldus, mööbli taastamine.
- Sh kasutatud asjade parandus, mida omanik ise enam ei kasutaks, aga mida saab müüki suunata peale pisiparandamist.

VÕIMALIKUD LISATEENUSED

- **Ladu** asjadele, mida ei ole välja pandud, ootavad parandamist vmt.
- **Seminariruum/ ürituse ruum** – sh saab korraldada paranduskohvikuid, temaatilisi loenguid, töötubasid, välja rentida.
- **Kohvik** – võimalusel võiks otsida sellise pakkuja, kes toimetab **null-jäätmete põhimõttel**.
- **Laste mängu/ loovuse nurk** – annetusi (nt välimesside stende) kasutada selle üles seadmiseks (lauamängud).
- **Kogukonna ürdiaianurk**.
- **Toidukapp**.
- Muud KOVi jaoks olulised teenused või funktsioonid.

Loe lisaks:

Saku valla koduleht: www.sakuvald.ee/ringmajanduse-mudel

Saku valla Storymaps: <https://storymaps.arcgis.com/stories/83518a837235458c8dab115462fa8aaf>

Analüüs on rahastatud Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest.

Pereõe töö on vaheldusrikas, huvitav ja pidevas arengus

SIGNE KASEMAA | pereõde

12. mail tähistatakse rahvusvahelist õdedepäeva. Sel puhul on soov lähemalt rääkida, millega Saku Tervisekeskuse pereõed tegelevad ja kuidas patsiente aidata saavad.

Tervisekeskuse õdede töö on jaotatud iseseisvaks vastuvõtuks ja telefonitöök. Kui helistate tervisekeskusesse, siis vastab kõnele alati pereõde, samuti saate just pereõelt vastuse, kui pöördute tervisekeskuse poole e-perearsti kaudu. Vajadusel konsulteerib pereõde enne vastamist perearstiga.

Telefoni teel ja e-perearstikeskkonnas nõustame patsiente ning kogume ja dokumenteerime infot. Samuti broneerime vastuvõtuaegu, valmistame perearstile ette korduvretsepte, kommenteerime vereanalüüsi vastuseid, vormistame tõendeid ja saatekirju vereanalüüsidele, avame ja sulgeme haiguslehti.

Esimeses reas vasakult pereõed Triin Aav, Lizette Tarlap, Signe Kasemaa, õendusjuht Tiina Raudväli ja pereõde Johanna Vilt. Teises reas vasakult ämmaemand Tiina Lille, vaimse tervise õde Tiina Saks, pereõed, Kairi Kala, Eve Kurris, Tiina Ruut ja Maiu Sepper. Pildilt puuduvad pereõed Kai Ots, Maria Kopsu, Livia Kurik, Triinu Millar, Liis Tõnise ja Aurelika Vilo.
Foto: Viljo Pettinen

Iseseisvad vastuvõtud ja nõustamine

Kui patsiendil on tervisemure, ei pea pöörduma tingimata perearsti poole, sest ka pereõed tegelevad iseseisvate vastuvõttudega ja nõustavad eri vanuses patsiente. Näiteks jälgime krooniliste haigete seisundit ning õpetame kasutama glükomeetrit, täitma vererõhupäevikut, diabeedipäevikut, toitumispäevikut või liikumispäevikut ja jälgima raviskeemi. Eesmärgiks on ennetada krooniliste haiguste ägenemist ja vähendada haiglaravi vajadust. Õigeaegselt sekkudes saame patsientide tervist parandada, anda nõu ja juhiseid. Vajadusel suuname edasi perearsti või vaimse tervise õe vastuvõtule.

Regulaarsel kontrollil on oluline vereanalüüside tulemuste hindamine, ja kontrollmõõtmised ehk kehakaal, pikkus, vööümbermõõt, vererõhk ja pulsisagedus. Küsime patsiendi söömisharjumuste, füüsilise aktiivsuse, unekvaliteedi, alkoholi tarbimise ja suitsetamise kohta. Juhime tähelepanu suitsetamisele ja alkoholi liigtarbimise kahjulikkusele. Tuletame meelde regulaarse hambaarsti ja silmaarsti külastamise vajadust.

Meeleoluhäirete skriinimiseks kasutame EEK-2 küsimustikku.

Meeste healoomulise eesnäärme suurenemise diagnoosimist abistab IPSS küsimustik.

Oluline on ka inimeste südame-veresoonkonna haiguste riski hindamine ja riskifaktoritega tegelemine, sest need haigused toovad märkimisväärset kahju, põhjustades varajasi surmasid.

Ülesandeid jagub

Meie ülesandeks on kutsuda jämesoolevähi sõeluuringule patsiente, kellele uuring on näidustatud ja neile selgitada, miks uuring on vajalik ja kuidas seda läbi viia.

Pereõe töö hulka kuulub ka laste tervise jälgimine, täpsemalt imikute profülaktiline läbivaatus ja laste koolieelne läbivaatus.

Samuti teeb pereõde vaksineerimisi – nii imikute kui väikelaste immuniseerimist vastavalt riiklikule immuniseerimiskavale, aga ka gripi, Covid-19 ja puukentsefaliidi vastaseid vaksineerimisi ja reisimisega seotud kaitsesüste. Pärast vaksineerimist annab pereõde nõu ja teavitab võimalikest kõrvaltoimetest.

Pereõde teeb ka süstimisi, mõõdab vererõhku, teostab EKG, võtab veeniverd ning teeb krüoterapiat soolatüügastele, konnasilmadele, molluskitele ja seborroilistele keratoosidele.

Vaikummistuse korral loputab pereõde kõrva.

Ta nõustab putukahammustuste,

allergiatega, nahaprobleemide ja seede-probleemide korral. Vajadusel annab esmaabi. Pereõde tegeleb ka erinevat liiki sidumistega, olgu tegemist põletushaava, troofilise haavandi, operatsioonijärgse haava või ägeda ehk akuutse haavaga, sidumise juurde käib patsiendi nõustamine ja õpetamine.

Tervis on kalleim vara

Kui kahtlustate mõnda terviseprobleemi, teil on kaebusi või soovite tervist kontrollida, siis tasuks tervisekeskusesse pöörduda.

Näiteks saab pereõde kontrollida silmarõhku, mis on hea meetod glaukoomi ennetuseks.

Inimesed on aina enam hakanud tähelepanu pöörama sünnimärkidele. Osatakse rohkem ennast jälgida ja pöördutakse pereõe-perearsti vastuvõtule, kui avastatakse kahtlane sünnimärk või laik, mis on suurenenud või värvust muutnud. Meie tervisekeskuses on võimalus kahtlasi sünnimärke (neevusi) kontrollida. Selleks tehakse Dermtest, mille viib läbi pereõde. Koostöös nahaarstidega ja teledermatokoopia vahendusel saabuvad vastused ruttu ning nõnda on võimalus pahaloomulisi nahakasvajaid õigel ajal avastada.

Meie majas on võimalik teha ka vererõhu holter-monitooringut (vererõhu

ööpäevaringne mõõtmine), südame holtermonitooringut (südame ööpäevane rütmi mõõtmine) ja spirograafia uurinut (mõõdetakse kopsumahu suurust, hingamisteede läbitavust forsseeritud hingamise ajal). Uuringule suunab alati perearst ja protseduuri teeb pereõde.

Tervisekeskusesse tuleb ka patsiente, kes kaebavad seljavalu, õlavalu, kaelavalu, õlavöötmevalu, põlvevalu või peavalu. Neid saame aidata, kui perearst suunab nad pereõde juurde kinesioiteipimisele. Paljud on sellest kasu saanud, sest valu ja lihaspinged on vähenenud ning liikuvus paranenud.

Kui oled haige

Praeguse töökorralduse alusel toimub viirushaigete läbivaatus Saku

Tervisekeskuses igapäevaselt kell 12.30–14.30 (ajad antakse sama päeva hommikuse eelregistreerimisega). Sel moel vähendame haigete patsientide kokkupuudet tervetega ja haigestumiste risk on väiksem. Viirushaige läbivaatust alustab alati pereõde, kes suunab vajadusel edasi perearstile.

Koduvisiite teeb pereõde vajaduspõhiselt patsientidele, kes ei ole võimalised tervisekeskusesse tulema. Kodus saab võtta veeniverd, siduda haavandeid, vahetada kateetreid ja teha süstimisi. Vajadusel anname patsiendi üle koduõendusteenusele.

Koostöö toob tulemused

Mulle meeldib, et õetöö on vaheldusrikas, huvitav ja pidevas arengus. Pean

tervist õnneliku elu aluseks ning soovin, et inimesed oleksid õnnelikumad, tervemad ja rahulolevamad. Pereõena saan sellele kaasa aidata. Pean oluliseks patsientide tervise teadlikkuse tõstmist ja nõustamist. See aitab parandada nende elukvaliteeti ja toimetulekut oma haigustega. Perearstiga koos, patsiente kaasates, proovime alati leida parima viisi abistamiseks. Seame ühiselt realistlikke eesmärgi, leiame viise, mis motiveeriks patsiente muutuste suunas mõtlema ja tegutsema. Oluline on, et inimene võtaks vastutuse oma tervise eest ja mõistaks ravivajadusi. Usalduslik, aus ja empaatiline suhe patsiendiga on oluline, et vältida tervisekahju. Suur rõõm on patsiendist, kes osaleb ise aktiivselt raviotsustamises.

MAIKUUS TOIMUB KOERTE JA KASSIDE VAKTSINEERIMINE MARUTAUDI VASTU

Saku Sõnumid

Marutaud on loomade ja inimeste ühine nakkushaigus, mida pole võimalik ravida. Haigus lõppeb haigustunnuste väljakujunemisel surmaga. Õnneks on marutaudi vastu olemas vaktsiin, mille abil saab nakatumist ennetada.

Selleks, et vältida nii enda kui oma lemmiku haigestumist, on oluline roll ja vastutus loomaomanikul. Tuleb hoolitseda, et loom saaks õigeaegselt marutaudi vastu vaktsineeritud.

Koerte ja kasside vaktsineerimine Saku vallas

Koerte ja kasside vaktsineerimine marutaudi vastu toimub Saku vallas sel kevadel järgmiselt.

Reede 10. mai

Kell 19.00–19.45 Tõdva küla keskus
Kell 19.50–20.00 Lokuti küla teadete tahvli juures
Kell 20.10 Vetkal

Laupäev 11. mai

Kell 10–11 Sakus Gümnaasiumi taga Teaduse 1
Kell 11.15–11.30 Kasemetsa raudteejaama juures

Reede 17. mai

Kell 20.00–20.30 Sakus E- Ehituskeskuse juures

Laupäev 25. mai

Kell 10.00–10.30 Kurtnas haudejaama juures
Kell 10.45–12.00 Kiisa Vabaajakeskuse parklas, Kurtna tee 8
Kell 12.20–12.30 Tagadi küla keskus
Kell 20.00–20.30 Sakus Gümnaasiumi taga, Teaduse 1
Marutaudi vaktsineerimise hind on 8 eurot.

Lisaks marutaudile on võimalik vaktsineerida koerte katku viiruse, adenoviiruse, parvoviiruse, paragripi viiruse ja 4 serotüüpi leptospiroosi vastu. Hind on 22 eurot (koos marutaudiga 30 eurot).

Kasse on võimalik vaktsineerida herpesviiruse, kaltsiviiruse ja panleukopeenia viiruse vastu. Hind on 18 eurot (koos marutaudiga 26 eurot).

NB! Vaktsineerima minnes võta kaasa lemmiklooma pass. Passi kantakse vaktsineerimise andmed ja järgmise vaktsineerimise aeg.

Foto: Annika Kubja

Eelpool nimetatud aegadel vaktsineerib loomi loomaarst Heli Suits. Tel 504 1060.

Rahula küla – rahulik ja tegusate inimestega oas keset imelist loodust

TIINA SEETUR | Rahula küla elanik

Rahula küla asub Saku keskusest ligikaudu seitsme kilomeetri kaugusel. See on eriline koht, sest Rahulasse jõudes on alati tunne nagu oleks saanud imelisele võlumaale.

Rahula külas on enamjaolt eramajad ning talud. Maaililise pildi küla vahel ringi liikudes pakuvad vaated põldudele ja metsatukkadele ning läheduses voolav Keila jõgi. Sageli võib karjamaadel silmata külaelanike hoole all olevaid hobuseid ning hommikuti ja õhtuti põldudel ekslevaid kitsekarju. Harvad pole kohtumised metsaserval ringi lippavate jänestega.

Küla on üsna pisike, kõigest 10,8 ruutkilomeetrit. Piirkonna muudavad iseäranis meeldivaks inimesed, kes on alati abivalmid ja tähelepanelikud. Kahjuks ei ole Rahula külas veel kergliiklusteid, kuid sellegi poolest on kõik valla elanikud oodatud siia jalgrattaga sõitma ning mõnusat keskkonda nautima.

Tänavuse aasta 1. aprilli seisuga elab Rahulas 191 elanikku, kellest paljud on väga ettevõtlikud ning toimetavad oma asjadega just kodukandis. Rääkisime neist mõnega lähemalt, millega nemad igapäevaselt tegelevad.

Saku Noortelaager

Ühena teiste seas toimetab Rahula külas Saku Noortelaager. „Sattusime siia tänu väga headele naabritele Eleonora ja Mihkel Looritsale. Alguses korraldasime lastelaagreid nende maadel ja nad toetasid meid ka toiduga, näiteks kartuli ja piimaga.

Tasapisi on laager aga kasvanud ja nüüd tegutseme aastaringselt,“ räägib laagri juhataja Sten Luik. Tema sõnul on Rahula küla noortelaagri jaoks suurepärane koht, sest on nimele vääriliselt rahulik ja looduskaunis, samas siiski Tallinnale väga lähedal. Mööda Pärnu maanteed välja sõites on Tallinna piirist Rahulasse pisut rohkem kui kuus kilomeetrit. „Pakume laagriteenust gruppidele, mis tähendab nii majutust kui ka toitlustust. Lisaks erinevatele lastelaagritele käib meie juures palju koole, laulukoore, kogudusi, vahetusõpilasi ja -üliõpilasi, skaudi- grupe ning kanuumatkajaid,“ loetleb Sten. „Meie kompleks koosneb mitmest majast. Peamajas on viiskümmend magamiskohta, saal ja söögisaal. On ka telkmajad, kus on kokku nelikümmend magamiskohta. Lisaks püstkoda, lõkkeplats, ujumiskoht, palliplatsid, kaks sauna, karussell ja ahviraudtee.“

Saku Noortelaagri tegemistel saab silma peal hoida: www.sakunoortelaager.ee

Kennel Lõvisüda

Rahula elanik Karmen Palm on Kennel Lõvisüda omanik ning tegeleb koerte kasvatamise ja aretamisega. „Kennel Lõvisüda on loodud 2006. aastal. Sel ajal olid mul pikakarvalised taksid ja basset houndid,“ ütleb Karmen. Aretajana on ta uhke pesakondade üle, kes tema hoole all on sündinud. „Meie kennelis on sündinud kolm pesakonda pikakarvalisi takse, viis pesakonda basset hounde ja üks pesakond

Poni Mängutuba pakub võimalust poniga ratsutada. Fotod: erakogu

Gascogne siniseid bassetideid. Viimased on esimesed Eestis ja kogu Baltikumis.“

Meie kennelis kasvab-elab praegu kaksteist koera – kuus basset houndi ja kuus Gascogne sinist bassetit (Basset Bleu de Gascogne). Lisaks on meil kaks kassi – Ruupert Vilsandilt ja uhke Maine coon Nero.

„Nii basset houndid kui Gascogne sinised bassetid on jahikoerad. Algselt kasutati basset hounde jahimeestele jäneste etteajamiseks, kuid tänapäeval on nad pigem perelemmikud, kellele meeldib metsas pikki jalutuskäike ette võtta.

Gascogne siniseid bassetideid kasutatakse siiani väga palju ka jahil käies. Nendega jahitakse karjas metssigu ja

Saku Noortelaager.

Kennel Lõvisüda perenaine hoolealustega.

hunte, sest seda tõugu koertel on usku-matult hea nina ja haistmismeel,“ sõnab perenaine.

Kenneli pidamine sai alguse suurest armastusest koerte vastu. „Nii kaua, kui ma ennast mäletan, on mul olnud koerad-kassid-rotid-merisead ja muud loomad, kes on korterisse mahtunud. Mulle lihtsalt meeldivad loomad. See on asjade loomulik käik, et täna on neid paras hulk. Samas annab ametliku kenneli pidamine võimaluse tutvustada neid tõuge teistele inimestele. Õpin ja täiendan end pidevalt, et loomapidamise teemadega paremini kursis olla. Soovin, et kõik koerad elaksid armastavas peres ja et õige koer leiaks õiged inimesed,“ räägib Karmen.

Kennel Lõvisüda tegemistega saab end lähemalt kursis hoida Facebooki lehel www.facebook.com/kennelovisyda. „Samal lehel on info, kuidas saab meiega ühendust võtta. Olen avatud tutvustama tõuge, kes meie juures kasvavad. Lisaks

pakume võimalust korraldada imelises looduses fotosessiooni koos koertega.“ Karmen lisab, et annab heal meelel nõu, kui kellelgi on peas küpsemas plaan võtta koer, kuid ei tea täpselt, millist lemmikut valida. „Olen valmis rääkima lähemalt nende tõugude plussidest ja miinustest. Meie kenneli kutsikad kasvavad armastavates peredes, kellega suhtleme siiani. Olen kõigile alati nõu ja jõuga abiks.“

Rahula tall ja Poni Mängutuba

Rahulast rääkides ei saa märkimata jätta mitmeid hobusetalle ja hobuseid, kes külavahel inimesi tervitavad. Hobuseid peavad Anne-Liis ja Andrus Pihlak, keda 1999. aastal tõi Rahula külla just suur hobusearmastus. „Rajasime siia alguses ühe ning hiljem teise suurema hobusetalli koos sisemanežiga. Tasub kindlasti märkimist, et meie tallis elab hobune Donna Anna, kellega tema omanik Dina Ellermann tegi Eesti ratsutamise ajalugu ja võistles

esimese eestlasena ratsutamises Tokyo olümpiamängudel,“ ütleb Anne-Liis.

„Nelisteist aastat oli meil armas ja väike Pihlaka lastehoid ning kuna ise naudime üha enam tegevusi, mida saab teha kodule lähedal, siis otsustasime avada Poni Mängutoa. Tallil olid selleks sobivad ruumid olemas. Eesmärgiks on pakkuda ümbuskonna peredele võimalust tähistada laste sünnipäevi kodule lähedal,“ sõnab Anne-Liis. Tema sõnul on tegu väga mõnusa ja hubase kohaga, kus saab privaatset lapse sünnipäeva pidada ja hobustega tutvust teha. Mängutoas on eriline lisavõimalus sõita poni Carameliga. See tekitab alati kõikides külalistes mõnusa elevuse.

„Kui sa ei ole kindel, kas soovid meie juures oma pidu korraldada, siis tule võimalustega tutvuma 26. aprillil, kui korraldame avatud sündmuse koos ponisõiduga,“ kutsub mängutoa perenaine.

Rohkem infot Facebookis: Poni Mängutuba või www.ponimangutuba.ee

Filter Temposari saab avastardi Sakust

Filter Spordisarjad

8. mail saab Sakust hoo sisse kuue-etapiline Filter Temposari. Ratturid alustavad võistlemist Saku Selveri lähedalt Üksnurme teelt kell 17, jooksjad pääsevad rajale alates kell 19.15. Jalgratturid stardivad ühe kaupa 30-sekundiliste intervallidega. 11-kilomeetrine rada sõidetakse tagasipöördega trassil Saku-Üksnurme-Kanama-Üksnurme-Saku. Võistlema pääseb kella 18.45-ni. Jooksjad lastakse 3-kilomeetrisele rajale 15-sekundilise intervalliga. Tagasipööre on Üksnurmes. Finiš suletakse kell 20.30. Eelmisel aastal oli kiireim rattur Oskar Küüt ajaga 15.55 ning kiireim jooksja Kevin Vabaorg ajaga 9.53. Tule osalema üksi või kogu perega! Ootame kõiki Saku valla elanikke nii starti kui raja äärde kaasa elama.

Foto: Filter Spordisarjad

Saku vallas toimus taas beebipidu

Märtsis tervitasime pidulikult vastuvõtul taas valla pisikesi kodanikke. Peole olid kutsutud 34 tüdrukut ja 20 poissi, kes sündisid 2023. aasta aprillist augustini. Iga Saku vallas sündiv laps saab mälestuseks valla logoga hõbelusika. Eesti Lastekirjanduse Keskus koos

Saku Vallaraamatukoguga kingib lisaks raamatu „Pisike Puu“.

Kõik, kes ei saanud märtsikuisel peol osaleda, saavad kingituse kätte Saku vallamajast, info annely.suvi@sakuvald.ee

Pildigalerii leiata valla kodulehelt www.sakuvald.ee/pildigaleriid

Foto: Erlend Štaub

Aprill on üle Eesti taas traditsiooniks saanud veteranikuu

AGNE VELTHUT-MEIKAS | Naiskodukaitse Saku jaoskond

1. aprillil algas üheteistkümnendat korda Sinilillekampaania „Anname au!“, millega kutsutakse kaitseväge ning Kaitseliidu veteranide tunnustamiseks kandma sinilillemärki.

Meie seas on üle 3000 veterani, kes on osalenud rahvusvahelistel sõjalistel ja rahutagamise operatsioonidel mitmel pool maailmas. Veteranide sümboliks on sinilill, millega saab igäüks näidata, et väärtustame nende panust meie ühise julgeoleku heaks.

Iga sinilillemärk, mille on valmistanud SA Hea Hoog vahendusel vaimse ja psüühilise erivajadusega inimesed üle Eesti, on unikaalne käsitöö. Sinilillekampaaniat viib läbi MTÜ Eesti Vigastatud Võitlejate Ühing koostöös Naiskodukaitsega.

Tänavu kevadel kogutakse kampaania raames annetusi, et toetada veterane ja nende lähedasi ning tervishoiu valdkonda laiemalt. Sinilillesümbolika müügitulu abil aidatakse kaasa Põlva Haigla uudse taastusravilinnaku rajamisele, luuakse koostöös Eesti Discgolfi Liiduga esimene puuetega inimestele ligipääsetav discgolfi rada ning soetatakse spordi- ja taastusvahendeid Otepää Tervisekeskusesse.

Foto: Kadrin Pukk

Sinilillekampaania üks eesmärkidest on soodustada kõiki liikuma ning toimub mitmeid sündmusi:

- ♦ 1.–23. aprillini saab läbida virtuaalse Sinilillejooksu.
- ♦ Terve aprillikuu vältel on võimalik osaleda Sinilillerännakul.

- ♦ Esmakordselt on loodud Sinilille discgolfi sari, mis toimub aprilli jooksul Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Alutagusel. Sarja jaoks on loodud ka spetsiaalsed temaatilised kettad.
- ♦ Oma panuse saab igäüks anda 15.–21. aprillini Naiskodukaitse korraldataval heategevuslikul veebioksjonil, lisainfo Naiskodukaitse kodulehel.
- ♦ Kampaania tippündmuseks on 23. aprillil veteranipäeva auks korraldatav Veteranirock, mis toimub Pärnus Endla teatri ees. Kell 19 algaval kontserdil astuvad üles Tanel Padar, Ollie, HND ja MandoTerror.

Veteranikuu sündmuste kohta saab lisainformatsiooni www.annameau.ee

Terve aprilli jooksul saab sinilillesümbolikat soetada ja seeläbi annetust teha järgnevates müügipunktides: Coop, Selver, R-Kiosk, Apollo ja Karupoeg Puhh kauplused, Circle K tanklad, MyFitnessi spordiklubid ning Apotheke e-apteek. Lisaks saab kampaaniatooteid tellida otse Omniva postiautomaati www.annameau.ee e-poest. Kõikjal Eestis aitavad sinilillesümbolikaga toodete müügi ning eraldi üritustega annetusi koguda ka Naiskodukaitse vabatahtlikud.

Naiskodukaitse Saku jaoskond kutsub

18.04. alates 18.30 Jüriööjooksu raames Teaduse tn 1 asuvasse

Naiskodukaitse telki Anname au! kampaaniaga tutvuma ja sinilille sümbolikaga tooteid soetama.

Sinililletooteid soetades toetad Eesti veterane, nende lähedasi ning tervishoiu valdkonda

www.annameau.ee

Saku Vallaraamatukogu 100 – vallarahva raamatukogu

EVA VENTSER | Saku Vallaraamatukogu direktor

Sel aastal tähistab Saku Vallaraamatukogu oma 100. juubelit. Tõsi, selle nime all pole nii kaua toimetatud. Ajalugu uurides avaneb hoopis üks vaevaline, aga põnev ja üllatusi täis teekond. Kild-killu haaval Saku valla territooriumil, nagu tänapäeval seda tunneme, tegutsenud ja siiani tegutsevate raamatukogude pusletükke kokku kogudes on pilt saanud üsna kirju.

Enne esimese Eesti Vabariigi sündi on teada vaid Saku Õlletehase raamatukogu olemasolu, mis oma 1908. aasta aruandes sedastab, et tööliste jaoks on olemas raamatukogu. Koolides olid sel ajal väikesearvulised õpikute kogud, kust said laenutada vaid õpilased ja õpetajad. 1920ndatel asutati raamatukogu Saku kodumajanduskoolis ja 1940–50ndatel Saku Maakorralduse ja Maaparanduse Tehnikumis. Nõukogude perioodil said raamatukogud Kurtna Linnukasvatuse Katsejaam ning Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadusliku Uurimise Instituut.

Kõige esimene vallarahvale mõeldud raamatukogu asutati siinmail 1923 Jälgimäel. Kaks aastat hiljem loodi Saue rahvaraamatukogu Saue külas. Mõlemad raamatukogud kuulusid sel ajal Saue valda ning kümnekond aastat hiljem liideti need raamatukogud üheks. 1975 koliti raamatukogu Sakust kaugemale Laagrisse ning seal tegutseb see tänaseni.

Saku valla lõunapoolses osas Tagadi külas aga asutas Kurtna Lauulu-Mängu Selts Kurtna koolimajas 1924. aasta 13. mail raamatukogu, mis tollal kuulus hoopis Kohila valla haldusüksusesse. Just sellel raamatukogul tuleks tähelepanelikumalt silm peal hoida.

Saku vallas võttis raamatukogu asutamise lähivaldadest kõige kauem aega. Alles 1929 asutati Kajamaal Saku valla avalik raamatukogu, millele liideti 1937. aastal Kiisa Reinutoa talu haruraamatukogu. Vahepeal, 1932, oli Saku Heategev Selts asutanud Saku alevikus avaliku raamatukogu, mis aegade jooksul on kandnud Saku Tehase raamatukogu ja Saku külaraamatukogu nime ning mis tänase Saku Vallaraamatukogu ühe osana tegutseb siiani. Kajamaal asuva raamatukogu tegevus katkes aga II maailmasõja

Leena Pajupuu. Kurtna raamatukogu juhataja 1932–1947.

aastatel. 1953 raamatukogu küll avati taas Saku-Kajamaa raamatukogu nime all, kuid lõpetas tegevuse koos Kajamaa Algkooli sulgemisega 1971, seega Saku Vallaraamatukogu eelkäijaks ta ei saanud.

Seevastu väike Kurtna Lauulu-Mängu Seltsi raamatukogu on pugunud läbi keerulistest aegadest, pidanud muutma nii nime kui kolima teise asulasse. Kolm aastat peale asutamist nimetati raamatukogu ümber Kurtna rahvaraamatukoguks. 1955. aastal kolis raamatukogu Kiisale ning alles 24 aastat hiljem nimetati see ümber Kiisa raamatukoguks. Tore fakt on seegi, et 1972 liideti Kiisa raamatukoguga

mõned aastad varem tegevuse lõpetanud Maidla raamatukogu fond, kus oli ligikaudu 1000 köidet.

Eesti taasisesivsuse järel nimetati Sakus tegutsev külaraamatukogu ümber Saku Vallaraamatukoguks. 2003 liideti Kiisa raamatukoguga Kurtna Lasteaed-Algkooli põhifond, mille tulemusena avati Kurtna haruraamatukogu. Kajamaal avati peale 25 aastast pausi Kajamaa Lasteaed-Algkoolis pisiraamatukogu, mis 2005. aastal liideti samuti Kiisa raamatukoguga. 2009 aga otsustati Saku ja Kiisa raamatukogud koos tema harukogudega liita üheks tervikuks ning kampa kutsuti ka Kurtna ja Kajamaa kooliraamatukogud. Sellest ajast on ühine nimi Saku Vallaraamatukogu, kuid iga raamatukogu eraldi kannab nime oma asukoha järgi. Olgugi, et saja aasta pikkune aeg on seganud jälgi, on õnnestunud leida need kitsad rajad, mille kaudu saame katkematult liikuda tagasi aega, kus tänane Saku Vallaraamatukogu alguse on saanud.

Maikuus tähistame juubelit terve nädala. Avame mälestuskivi Kurtna vana koolimaja juures, peame maha ühe luuleprõmmu, kohtume Kristiina Ehini ja Silver Sepaga, kutsume külla Markus Saksatamme ja Urmas Nemvaltsi, ühildame „Lugemisisu“ programmi mustkunstiga ning peame ka pidu.

Teksti aitas kokku panna ja fotod valida kodulooviki sakulugu.ee

Selles hoones tegutses Saku aleviku avalik raamatukogu 1932–1957. Fotod: sakulugu.ee

MAI

**SAKU VALLA
KESKKONNNA
KUU
2024**

Kohad on piiratud!

Registreerumine ja info: www.sakuvald.ee/keskkonnakuu-2024

Neljapäev, 2. mai

18.00-19.30
**KESKKONNAKU
AVAÜRITUS**
Saku mõisas

Esmaspäev, 6. mai

18.00-19.30
**LOENG "MILLINE ON
EESTI KLIIMA SAJANDI
LÕPUS JA MIKS ME
PEAKSIME SELLE
PÄRAST MURETSEMA?"**
klimatoloog Mait Sepp
Saku põhikoolis

Reede, 3. mai

16.00-17.30
**ÕRREKESE
KODUSE SPAA
ÕPITUBA**
Sakus Teaduse 1

Teisipäev, 7. mai

18.00-19.30
**KOOLITUS
"KESKKONNATEADLIKU
TARBEAIA RAJAMINE JA
KUJUNDAMINE"**
koolitaja Eva Luigas
Saku põhikoolis

Laupäev, 4. mai

12.00-15.00
**MATK METSIKUS
SAKU VALLA
LOODUSES
GIIDIGA**
Saku alevikus (vt
täpsem koht
kodulehelt)

Kolmapäev, 8. mai

18.00-19.30
**VESTLUSÕHTU
KIRJANIK OLAVI
ANTONSIGA**
Saku raamatukogus

Pühapäev, 5. mai

12.00-13.30
**PILDIPROGRAMM
EESTIMAA
LOODUSEST SVEN
ZACEKIGA**
Saku mõisas

14.00-17.00
**LOODUSFOTO
KOOLITUS
LOODUSFOTOGRAAF
SVEN ZACEKIGA**
Saku mõisas ja
mõisapargis

KÕIK ÜRITUSED ON TASUTA ning osalejate vahel loositakse toredaid **AUHINDU!**

Neljapäev, 9. mai

18.00-19.30
**VESTLUSÕHTU -
ELEKTRIENERGIA TÄNA
JA HOMME:
ELEKTER ≠ PÕLEVKIVI?
KUST TULEB ELEKTER
AASTAL 2035?**

Andres Vainola, Enefit
Power
UKASe Green Roomis

Teisipäev, 14. mai

18.00-19.30
**PISIROHE TAIMEDE
KASVATAMISE TÖÖTUBA**

Saku vallamajas

Esmaspäev, 20. mai

18.00-19.30
**ETTEKANNE JA ARUTELU
"TRANSPORT KUI
SUURIM
KLIIMAPROBLEEM - KAS
ELEKTRIAUTO ON
LAHENDUS?"**

Alan Vaht, AS Alexela
UKASe Green Roomis

Reede, 10. mai

16.00-17.30
**ELURIKAS KODUAED -
KUIDAS RAJADA?**

Mari Moora
Saku põhikoolis

Kolmapäev, 15. mai

18.00-19.30
**VESTLUSÕHTU TIIT
MARANIGA INIMESE JA
LOOMA SUHETEST**

Saku põhikoolis

Teisipäev, 21. mai

18.00-19.30
**E-KOOLITUS
"LILLENIIDU RAJAMINE
KODUAEDA"**

Evely Ustav

Reede, 24. mai

17.00-19.30
**VÄRVIJÄÄKIDEST
AKRÜÜLMAALIMINE**

Kilde studios

Kolmapäev, 29. mai

18.00-19.30
**LOODUSÕHTU ALEKSEI
TUROVSKIGA**

Saku põhikoolis

Pühapäev, 12. mai

14.00-16.30
**LOODUSE JA MAASTIKE
MAALIMISE TÖÖTUBA**

Saku alevikus (vt
täpsem koht
kodulehelt)

Reede, 17. mai

16.00-17.30
**BIOJÄÄTMETEST
KÄSITÖÖPABERI
VALMISTAMISE TÖÖTUBA**

Saku vallamajas

Kolmapäev, 22. mai

18.00-19.30
**VESTLUSÕHTU
LOODUSFOTOGRAAF
REMO SAVISAAREGA**

Saku raamatukogus

Laupäev, 25. mai

14.00-16.30
**TAIMEDE JOONISTAMISE
TÖÖTUBA LOODUSES**

Saku alevikus (vt
täpsem koht
kodulehelt)

Neljapäev, 30. mai

18.00-19.30
**LINNULAULUÕHTU PEEP
VEEDLAGA**

Saku rabametsa
matkarajal

Esmaspäev, 13. mai

18.00-19.30
**LOENG "ROHEPESU JA
KLIIMAMÜÜDID"**

Jaanus Terasmaa, TLÜ
Saku põhikoolis

Pühapäev, 19. mai

14.00-17.00
**LOODUSFOTO KOOLITUS
LOODUSFOTOGRAAF
SVEN ZACEKIGA**

Saku vallamajas

Neljapäev, 23. mai

18.00-19.30
**LINNULAULUÕHTU
PEEP VEEDLAGA**

Saku rabametsa
matkarajal

Esmaspäev, 27. mai

18.00-19.30
**TULEVIK ON PÄIKESE
KÄES - TEEKOND OMA
PÄIKESEJAAMANI**

Saku päevakeskuses

Reede, 31. mai

16.00-18.00
**TOOTMISJÄÄKIDEST
POEKOTI DISAINIMINE &
ÕMBLEMINE**

KUUDIS

*Korraldajatel on õigus teha kavas muudatusi

SAKU VALD
Läbi rohelise akna

Märtsikuu oli Kajamaa Koolis väga hariv ja tegus

Kajamaa Kool

Märtsikuus toimus Kajamaa Koolis palju põnevaid, mis andis uusi teadmisi ja toremaid emotsioone.

Emakeelenädal koolis ja raamatukogus

Emakeelenädalal said algklasside õpilased osaleda raamatukogutundides. Seal kuulsid lapsed õpetlikke lugusid raamatukoguhoidja Janalt, huvi tundi raamatukogu loodusraamatute, eriti neis peituvate piltide vastu. Mängiti ka mängu, kus pidi leidma erinevatele metsloomadele vastavad rahvapärased nimetused.

Lisaks toimusid põnevad tegevused ainetundides. Kunstiõpetuse tunnis kirjutasid õpilased paberile nende arvates kõige kaunima eestikeelse sõna ja kaunistasid selle. Hommikuringis said lapsed jagada kaaslastele muljeid lugemisel olevaist raamatuist, joonistada pilte kuuldu lugudest. 1.a klassis valmisid ühiselt loetud „Jussikese seitse sõpra“ põhjal omanäolised raamatud.

Koolimajas olid vaatamiseks välja pandud kodu- ja kodumaateemalised omaloomingulised luuletused, mille esitamist harjutati emakeeletundides.

Emakeelepäeva kontserdil lugesid luuletusi 1., 1.a. ning 3. klassi õpilased. Rocco ja Vanessa 3. klassist ning Marten 7. klassist lugesid kooliperlele omaloomingulisi luuletusi. Ühiselt lauldi laulu „Märkamise aeg“. Pärast kontserti pandi teadmised proovile emakeelepäeva „Kuldvillakus“.

Õpilased keskaegses Tallinnas

7.–9. klassi õpilased osalesid Ajaloomuuseumi haridusprogrammi muuseumitundides, mille raames tutvustati erinevate jutustuste ja praktiliste tegevuste läbi

keskaegse Tallinna kiriku- ja kaubanduselu. Programm sisaldas muuseumitunde Ajaloomuuseumi Suurgildi hoones, Niguliste muuseumis ja jalutuskäiku Tallinna vanalinnas.

Suurgildi hoones tutvusid õpilased maja pika ja põneva ajaloo, keskaegse kaubanduselu ning maja põnevate nurgatagustega. Rühmatöö abil õpiti tundma keskaegseid ameteid, kaupu ja linnakeskkonda. Pärast väikest lõunapausi Saiakangi kohvikus jalutati veidi Tallinna vanalinna munakivitänavatel ning tutvuti hästi säilinud Pühavaimu kirikuga, Raekoja platsi ääres asuva Raapteegiga ja gooti stiilis Raekoja hoonega, mille torni tipus püüab pilku Tallinna sümbol Vana Toomas. Pärast lõunat külastati Niguliste näitusaali, kus püüti seostada ajalugu, kirjandust ja ühiskonnaõpetust õpituga ning läbi selle luua kunstimaailmast tervikpilt. Tutvust

tehti ka vanade lugudega ning üheskoos mõeldi vanale Tallinnale paar legendi juurde. Muuseumitundide lõpus said õpilased jagada tagasisidet õppeprogrammile. Programm oli põnev ja sisutihe. Teema käsitlemine erinevates kohtades läbi tegevuste oli kaasahaarav ja aitas seda õpilaste jaoks kinnistada.

Tervisemuuseumi külastus

Kooli esimesed klassid külastasid Tervisemuuseumi harivat tundi „Jutupliiats“. Juhendaja jutu põhjal valmisid joonistused, mis aitasid õpilastel mõista inimkeha terviklikkust. Kõndides läbi muuseumi avastati palju uut ja huvitavat, igapäevale leidus midagi. Omaette elamus oli muidugi rongisõit – pileti ostmine ja peatuste jälgimine. Õppimine toimub kõikjal, ka kaaslastega suhtlemisel.

Oli hariv ja tegus linnukuu!

Tervisemuuseumi väljapanekut uurimas.

Fotod: erakogu

Emakeelepäeval esitasid lapsed luuletusi.

Ajaloomuuseumi Suurgildi hoones.

Vahva teatri- ja vitamiinikuu Päikesekillus

MARIKA LIIVIK | Lasteaed Päikesekill

Märts oli Päikesekillu lasteaias teatri- ja vitamiinikuu. Lapsed kogesid õpetlikke lugusid Lepatriinu ja Miku-Manni lasteteatri etenduste kaudu, kuid ka õpetajate näitetrupil oli üllatus varuks. Nimelt tähistasime emakeelepäeva meeleoluka etendusega „Pöial-Liisi“, mille lavastajaks, muusikaliseks kujundajaks ja kunstnikuks oli õpetaja Anneli Kümnik. Lapsed said osa teatriimest, mis oli loodud kaunite kostüümide, vahvate tantsude, klassikalise muusika ja näitlejameisterlikkusega. Rollides olid õpetajad, tantsudesse oli kaasatud ka lapsi.

18. märtsil saime lustida koos Leedu tsirkuse klounidega, jälgida koerte, kasside, jänese, tuvi ja kuke etteasteid, osa saada žonglöörimisest ja trikkidest jalgrattal. Erinevate tsirkusežanrite kombinatsioon pakkus rohkelt üllatusi, klounide kaasabil olid lapsed pidevalt tegevusse haaratud.

Vitamiinikuul pöörasime erilist tähelepanu nii laste kui töötajate vaimse tervise toetamisele. Õpetajad viisid lastega läbi arutlusi ja tegevusi viie vitamiini

teemadel: puhkus, toitumine, meeldivad emotsioonid, liikumine ja head suhted. Rühmades käisid külas koerad ja teised lemmikloomad, korraldati püstijala- ja tantsupäev, mängiti väärtusmänge ja istutati koos lastega pisirohet. Lapsed said osa eksootilisi väikeloomi tutvustavast teraapiatunnist, mille viis läbi Saksa Gümnaasiumi bioloogiaringi juhendaja Maire Künnap. Juba tuttavatele merisigadele lisandusid aafrika hiidteod ja india raagriskad.

Emakeelenädalal oli üleval näitus „Kõige armsamate juttudega eesti kirjaniku raamat“. Selle kaudu toetasime laste huvi kirjanduse vastu ja väärtustasime ilusat emakeelt. Nurmenuku rühmas käis külas Sakus elav lastekirjanik Aimar Seller, kes luges koos lastega luuletusi ja rääkis, kuidas ja millal kirjutamise inspiratsioon peale tuleb. Kõik rühmad lisasid fuajee päikesele kiire, millele olid kirjutatud ilusad eestikeelsed sõnad.

Lapsed on rõõmsad ja vanemad rahul, kui rühmas valitseb sünergia ja töötavad rahulolevad õpetajad. On ülioluline, et

õpetaja oleks tasakaalus ja hoitud, tema vaimne tervis toetatud ning töörõõm säilinud. Päikesekillu töötajatele toimus õhtuseminar „Tasakaal läbi lugude“, kus külaliseks haarav jutustaja Piret Päär. Õhtu kujunes teraapiliseks rännakuks nii ajas kui ruumis. Mõnusaks vahelduseks igapäevategemistele oli võimalus kogu vitamiinikuu jooksul kõigil soovijail kunstiterapeut Kadri Otsepa juhendamisel valmistada savist kauss või vaagen. Nauditi protsessi ja tulemust, kuu lõpus eksponeeriti tehtut näitusel.

Et saada ülevaadet emotsionaalsest heolust, liitus Päikesekill Peaasi.ee üleskutsega hinnata oma töötajate emotsionaalset enesetunnet. Üleskutse eesmärk oli pakkuda mõtteid, kuidas oma vaimset tervist paremini tasakaalus hoida, fookusteemadeks töö- ja elurõõm.

Vitamiinikuuri toel, vaimse tervise tasakaalustamise nippe jagades ning üksteisest ja järjest enam end näitavast päikesest heameelt tundes, liigume rõõmsalt ja ennasthoidvalt uude kevadesse.

Lemmikloom Herta külaskäik.

Tsirkuseetendus pakkus palju lusti.

Teraapiatund väikeloomadega.

Märtsis valminud keraamika.

Fotod: erakogu

Saku Gümnaasiumis tegeletakse maailmaharidusega

UNESCO ühendkoolide võrgustiku liikmena tehakse Saku Gümnaasiumis teadlikku maailmahariduslikku tööd alates 2021/2022 õppeaastast. Eesmärgiks on käsitleda ja edendada koolis UNESCO maailmahariduse põhimõtteid ja väärtusi, pöörata tähelepanu globaalsete probleemide teadvustamisele, vastutustundliku maailmakodaniku kujundamisele ning kestliku ja säästva arengu toetamiseks oluliste teadmiste ja oskuste omandamisele.

Sel õppeaastal võtsime sihiks varakevadise maailmahariduskuu, mille tegemised jaotusid veebruarisse ja märtsi. Tegevusi jätkus algkoolist gümnaasiumini.

4.c klassi õpilased tutvustasid 3. klassi õpilastele polaaralade loomi ning rääkisid ühtlasi kliimasoojenemisest ja sellest, kuidas kliimamuutuste mõju leevendada. Saadud teadmisi kinnistati kohtumisel maailmarändurist kirjaniku Maris Pruuliga. Maris tõi kaasa imelisi pilte, videoid ja reisiseiku oma Arktika reisist. 11. märtsil oli 4. klasside teemaks „Keskkond ja mina“. Arutleti, kas noored ise põhjustavad kliimamuutusi. Kohtumise käigus keskkonnahariduse spetsialisti Reet Kristianiga jõuti järeldusele, et tarbijana ollakse tõepoolest otseselt seotud loodusega, mistõttu mängib igaühe valik rolli kliimamuutuste vähendamisel.

Gümnaasiumiõpilased võtsid fookusesse kestliku arengu eesmärgid. Juba 5. veebruaril toimus iga-aastane

maakondlik õpilaskonverents „Our Changing World“. Osa võtsid 10.–11. klassi Harjumaa gümnaasistid. Selleaastane fookusteema, millele keskendusime, oli SDG 16. Konverentsi alateema oli: „War and Conflicts. Migration and Exile“. Avakõne pidas Välisministeeriumi Humanitaarabi büroo arengukoostöö ja humanitaarabi osakonna peaspetsialist Maari Ross. Avaloengu teemaks oli sõja globaalsed trendid ja nende mõju humanitaarabile. Külalisesineja keskkond Eesti arengukoostöö prioriteetidele ja humanitaarabi tegevustele konfliktipiirkondades. Loengule järgnesid õpilasettekanded Saku ja Kose gümnaasistidelt. Sai kuulda nii kestliku arengu eesmärgist 16 üldiselt, sõjategevusest Lähis-Idas ja Gaza konfliktist, Kosovo-Serbia tülist, rahumeelsetest ja kaasavatest ühiskondadest, narkoärist ja boikoteerimisest kui ka inimõigustest ning laste, naiste ja teiste haavatavate gruppide julgeolekust ja kaitsest sõja ja konflikti korral.

8. märtsil toimus gümnaasiumiastmes keskkonnapäev, mille juhatas sisse Kliimaministeeriumi kliimaosakonna juhataja Laura Remmelgas, kes rääkis noortele rohepoliitikast ja Eesti kliimaseadustest. Gümnaasistid said osaleda töötubades, alates laborikülastustest kuni korduvkasutatavate poekottide kujundamiseni. Oma panuse andsid kooli abiturientid, kes moodulikursuse „Loodusteaduslikud lahendused“ raames

aitasid keskkonnahoiu vajalikkust oma koolikaaslastesse süstida. Lisaks Saku oma õpilastele võttis teemapäevast osa grupp Lasnamäe Gümnaasiumi õpilasi ja õpetajaid. Kokku oli keskkonnapäeval kaasatud rekordiliselt palju esinejaid ja töötubade läbiviijaid, kelleks olid Sunly AS, Maaelu Teadmiskeskus, Saku Vallavalitsus, KPMG Baltics, Eesti Lepidopteroloogide Selts, Tartu Loodusmaja, Fermi Energia AS, Roofit Solar Energy OÜ ja Euroopa Komisjoni esindus Eestis. Õpilaste tagasiside põhjal hinnati kõrgelt külaliste kogemust, head huumorimeelt ja professionaalsust.

12. märtsil tähistati teema-aasta raames kultuuripäeva. „Mina ja kultuuririkkus minu ümber“ jõudis puudutada põhiliselt III kooliastme õpilasi. Toimus kontsertsinemine ja vestlusring Ukraina sõjapõgenikest muusikutega, sai harjutada laulu- ja rütmielemente, vestelda maailmamuusika olemuse üle ning kuulata muusikat. Inglise keele tundide raames jagasid oma õppimiskogemusi teistes kultuuriruumides YFU õpilasvahetusprogrammi kogemusega noored.

Saku Gümnaasiumi püüdlused maailmahariduse valdkonnas on mitmekesised ning pakuvad õpilastele võimalusi nii teadmiste omandamisel kui globaalsete probleemide lahendamisel.

Saku Gümnaasiumi õpetajad Eleri Troska, Ele Toom, Kärt Kangur ja Taiivi Õigus

Fotod: erakogu

Saku noored käisid Soomes päästevõistlustel

IVO STROO | päästeringi liige

Saku Päästering valiti loosiga osalema Soome Rescue Race võistlusel. Tegemist on üle-soomalise päästeringide võistlusega, kus Saku valla noored olid ainukesed eestlased.

Võistlus toimus Lappeenrantas, kus ööbisime hotellis Rakuuna. Saku Päästeringist osalesid lisaks minule Emili ja Elias ning Kiisalt Adelina ja Regina-Elise.

Soome läksime laevaga ning veel laevas harjutasime ülesandeid. Meil oli vastas kohalike päästebuss, millega sõitsime Lappeenrantsse. Poolal teel tegime väikese pausi ja käisime söömas. Hotellis õppisime järgmise päeva võistlusteks. Kui kõik selge, tegime ägeda filmiõhtu ja puhkasime. Läksime magama umbes kell 23, sest äratus oli juba hommikul 6.45.

Pärast äratust läksime sööma ja siis kiirustasime võistlustele, mis algasid kell 8. Lisaks meile osales 25 Soome päästeringi võistkonda. Soomlased andsid meile autojuhi, kes abistas meid ja tõlkis. Saime tiimi peale mitu kaarti Lappeenranta linnast ja vihjeid, kuhu peab sõitma. Sõidu juhatamisega saime päris hästi hakkama, vahel läksime valele poole, aga sellest pole hullu. Igas punktis oli ülesanne, mida

Foto: erakogu

pidime tiimiga lahendama. Ülesannetes läks päris hästi, aga kahjuks me polnud õppinud Soome rahvuslikke asju. Kui jõudsime esmaabi ülesandeni, avastasime,

et meie elustamisrütm on kohalikest kolm korda kiirem, eks meil oli aja peale võistlus ka. Sama harjutuse teises pooles pidime vaatama, mis inimesega juhtus – nägime, et inimesel jookseb käest verd ja ta magas külma lume peal. Emili oli tubli, võttis kiiresti sideme ja sidus käe kinni.

Sooritasime ka ülesannet, kus pidime minema 1940. aastatel ehitatud Salpalinja punkri ühest otsast teise. Terve tunnel oli täis nahkhiiri, keda ei tohtinud häirida. Kui tunnelist välja tulime, küsiti elektroonika ja tuleohutuse kohta. Sellega läks meil päris hästi.

Võistlustel oli palju erinevaid ja põnevaid ülesandeid, siin kirjeldasin kõige meeldejäätavamaid. Saime teada, et saavutasime 26 osaleja seas 12. koha. Olime väga õnnelikud. Kui laevale jõudsime, siis tähistasime koos oma toreda ja lõbusa võistkonnaga rikkaliku pidulaua taga.

Täname selle võimaluse eest meie päästeringi juhatajat Kätlini, Päästemetit, Saku Priitahtlikke Pritsimehi ja võistluste organiseerijaid. Soome meeskond oli väga külalislahke ja abivalmis. See oli unustamatu sündmus!

Päästemeti esindajad külastasid Tammemäe päästekomandot

ANNIKA KUBJA | kommunikatsioonijuht

8. aprillil kohtusid Tammemäe päästekomandos vallavanem Marti Rehema, abivallavanem Tanel Ots ja majandusteenistuse juht Peep Pukk ning Päästemeti peadirektor Margo Klaos, nõunik Priit Laos ja Põhja piirkonna juht Marko Rüü. Samuti olid kohal valves olevad Saku Priitahtlikud Pritsimehed.

Põhiliseks arutlusteemaks oli vabatahtlike päästjate ruumipuudus, aga räägiti ka riigi valmisolekust toetada kohalikke omavalitsusi kerksuskuste loomisel. Eestis on 119 vabatahtlikku päästekomandot ja Saku vabatahtlik päästekomando on üks kolmest, kel on suitsusukeldumise võimekus. Meie seltsil on täna 64 liiget ja ka sel aastal läbivad mitmed neist suitsusukeldumise koolituse ja teevad eksami.

Tammemäel päästekomando majas

Foto: Annelly-Thea Häggblom

asub praegu Päästemeti muuseum, mille ruumid sobiksid laienemiseks ja tehnika hoiustamiseks suurepäraselt.

Päästemeti juhid võtsid kohtumiselt kaasa Saku Vallavalitsuse ja päästjate selge

sõnumi otsida juba lähiajal muuseumi eksponaatidele uued sobivad ruumid.

Sellised kohtumised on hädavajalikud, sest aitavad paremini mõista ja tunnetada igapäevaseid muresid ja probleeme.

Kas õnn soosib julgeid?

KRISTJAN PUUSTUSMAA | Saku Vald Liigub projektijuht

„Õnn soosib julgeid“ on Kertu Jukkumi uus raamat ühe kangekaelse ja uudishimuliku naise seiklustest ja läbielamistest Kesk-Ameerikas. Seal asuvad paljud maailma kõige ohtlikumad paigad nagu El Salvador ja Honduras, aga ka veidi vähem ohtlikud riigid nagu Nicaragua, Belize, Guatemala, mida Kertu külastas ja millest muljed raamatusse vormis.

10. aprillil tuli ta Saku Vallaraamatukokku ja andis vastuse, millises suunas tema arvates õnn liikuda võib, kui oled piisavalt julge. Kohtumine oli nagu live-dokumentaalfilm inimesest, kes ei taha, õigemini keeldub paigale jäämast ja soovib kogeda kõike, mida üks planeet pakkuda saab. Seesuguse kohtumise järel on päris tükk aega imelik teha rutiinset tööd, käia kõik hinnas Türgi puhkuseraisil või vinguda ilma üle. See oli väga personaalne ja aus jutuajamine ning kindlasti inspireeriv.

Kohe raamatu alguses teeb Kertu selgeks, et raamatu pühendab ta neile, kes vajavad julgustust elada janusemalt. Enda elujanu kirjeldab ta sõnadega: *Avastan, et mul on aasta lisa-aega. Hetkegi raiskamata panen gloobuse*

keerlema ja pakin seljakoti. Üheotsapilet viib maailma ohtlikematesse riikidesse, kus kõik teed ei vii lemmikpaika. Ent iga jumala päev on täis seiklusi ja tänulikkust. Elan kui mitut elu korraga ja paketan vahel, et ikka hästi läbeks. Kui usaldada elumerelaineid ja õnn pole maha jätnud, läheb viimaks kõik hästi.

Peale kohtumist vestlesime Kertuga reisi- misest, motivatsioonist ja elust. Jagan mõtteid.

Kuidas hoida ennast motiveerituna lühikeses ja pikas plaanis?

Parim viis on end mõnele võistlusele kirja panna, öelda see avalikult välja ja sellest piisabki, et pidevalt innustunult trenni minna. Pikas perspektiivis on aidanud fookust hoida tervis. Tahan olla terve ja elada kaua.

Milliseid kriitilisi küsimusi küsida endalt enne üksi reisile minekut?

Selliseid küsimusi pole. Peaasi on kogeda midagi uut, õppida enda ja kohalike kohta ning leida end seikluste keskelt. Reisil ja elus ka.

Foto: Merilin Piirsalu

Kuidas see elustiil sind vaimselt teenib?

Sama hästi kui füüsiliselt ehk see on efektiivseim viis treenida nii füüsi kui vaimu. Kõiksugused väljakutsed mägede, maratoni ja triatlonite näol on õpetanud mitte alla andma enne, kui finiš on käes. Mida raskem teekond, seda suurem areng. See ei tähenda, et ma ei leiaks end vahel krokodillipisaraid valamas ja haletsemas. Õnneks mitte tihti ja need hetked mööduvad kiiresti.

MAI

NOORTEKESKUSES

Saku:	Kiisa:
02.05 Puslevõistlus	03.05 Lahendame mõistatusi - Labüridid
07.05 Kõrvarõngaste meisterdamine	06.05 Fotojaht
09.05 Eurovisiooni kahoot	08.05 Emadepäeva meisterdamine
14.05 Maitsetaimede istutamine	10.05 Lauamängupäev
16.05 3D-pliitsid	13.05 Teeme tortillasid
21.05 Piljarditurniir	15.05 Kiisa talgud
23.05 Lauamängupäev	20.05 Pinksiturniir
27.05 Legorobotid	22.05 Filmikas
28.05 Hama helmed	27.05 Limps ja pintsel
30.05 Õuepäev	29.05 Teeme jäätisekokteile
	31.05 Õuemängude päev

IGA REEDE ainult 12+ NOORTELE

IGA NELJAPÄEV kl 17 - 20 ainult 12+ NOORTELE

 www.sakuvallanoortekeskus.ee
 [saku_valla_noortekeskus](https://www.instagram.com/saku_valla_noortekeskus)
 [Saku valla Noortekeskus](https://www.facebook.com/Saku.valla.Noortekeskus)
 [Saku valla Noortekeskus - Kiisa Noortekeskus](https://www.facebook.com/Saku.valla.Noortekeskus-Kiisa.Noortekeskus)

SAKU VALD TUNNUSTAB TUBLISID ÕPILASI

Saku Vallavalitsus võttis vastu uue õpilaste tunnustamise korra, mille järgi tunnustatakse õpilasi järgmiste saavutuste eest:

- gümnaasiumi lõpetamine kuld- või hõbemedaliga
- põhikooli järgselt kutseõppe lõpetamine kiitusega
- põhikooli lõpetamine kiitusega
- Saku Muusikakooli lõpetamine kiitusega
- 1.–6. koha saavutamine rahvusvahelisel/vabariiklikul aineolümpiaadil või ainekonkursil.

Tunnustuse saamiseks tuleb väljaspool Saku valda koolis käiva õppuri koolil, lapsevanemal või täiskasvanud õppijal endal SPOKU süsteemi kaudu esitada taotlus **15. maiks**. Saku valla koolides õppivate noorte tulemused sisestavad koolide esindajad SPOKU süsteemi ja neid noorel või vanemal eraldi edastada ei ole vaja.

Kõik tunnustatud õppurid saavad valla tänukirja ja meene. Rahalise preemia saavad tublid õpilased, kes lõpetavad gümnaasiumi kuld- või hõbemedaliga, põhikooli järgselt kutseõppe kiitusega, Saku Muusikakooli põhiõppe kiitusega või saavutasid 1.–6. koha rahvusvahelisel/vabariiklikul aineolümpiaadil. Tunnustus antakse üle õpilastele korraldatud üritusel Saku Vallavolikogu või Vallavalitsuse esindaja poolt, rahaline preemia kantakse tunnustuse saaja pangakontole.

Täpsemalt saab uue tunnustamise korra ja tingimuste kohta lugeda valla kodulehelt.

Eesti Liivakuningas 2024 on Gert Krestinov

OLIVER SEPP | EHKK

6. aprillil võisteldi juba kolmeteistkümne korda Eesti Liivakuninga tiitlile. Tiitli nimetus tuleneb pehmest liivarajast, kus selgitatakse parimatest parim ja kroonitakse Eesti Liivakuningaks koos Kenomeri tuhande eurose kaasavaraga (auhinnarahaga).

Tiitlile võisteldakse kolme võistlussõidulises formaadis. Sel aastal kogunes stardipuu taha 28 tiitlipretendenti.

Esimesest stardist napsas Peoleo Holeshoti auhinna Harri Kullas. Tihedalt olid kannul Kairo Katkosilt ja Gert Krestinov. Krestinovil õnnestus Katkosiltist ja Kullasest varsti ka mööduda. Sõidu edenedes survestas aga Kullas Krestinovit ja tundus, et peatselt tehakse ka möödumiskatse. Krestinov suutis siiski esimeses sõidus kaitsta oma positsiooni ja tulla finišijoonele esimesena, teine Kullas ja kolmandaks tõusis Andero Lusbo.

Teise stardivõidu võttis Meico Vettik, tihedalt oli kannul taas Krestinov. Stardikurv ebaõnnestus Kullasel, kes jäi viivuks umbes kümnele kohale. Kuid sel korral kuulusid sõidu kiireimad ringid Kullasele ja marulise tempoga tõusis ta sõidu viimasteks ringideks teiseks.

Krestinov oli suutnud esimeseks tõusta, kuid kolmandale kohale käis äge võistlus, kui Kaarel Tilk Andero Lusbost ja Meico Vettikust lõpuks möödus. Sõidu lõppedes läks Krestinov kahe võiduga vastu kolmandale sõidule, mis andis väikese edumaa punktiskooris.

Kolmas start kujunes dramaatiliseimaks, kui Holeshoti joonel pörkasid kokku Kairo Katkosilt ja Kaarel Tilk. Tilk sooritas efektse õhulennu, maandudes rajapiirdesse ja kuigi kaotas aega, sai siiski sõitu jätkata. Siinkohal avanes võimalus järgmistele võistlejatele ja Harri Kullas hakkas sõitu vedama, Gert Krestinov järgnes vahetus läheduses, tehes ka möödumiskatseid. Selles sõidus aga oli Kullas vankumatu ja võttis päeva viimase sõiduvõidu endale. Kuna Krestinov sai eelmistest sõitudest veidi punktiedu, siis piisas teisest kohast kindlustamiseks Eesti Liivakuninga tiitel.

Päeva esikolmikud kõigis klassides

Kenomer MX Pro

1. Gert Krestinov
2. Harri Kullas
3. Kaarel Tilk

Arctic Sport MX Junior

1. Markuss Kokins
2. Gregor Kuusk
3. Romeo Pikand

Jäagri Villa MX50

1. Erki Privoi
2. Marko Lepik
3. Kristjan Laugen

Jäagri Villa MX40

1. Jako Tsäko
2. Erki Tärno
3. Asko Lihtsa

Dynimi:T Energy MX25A

1. Marcos Odar
2. Ragnar Laak
3. Joel Lahti

Jakdisain MX25B

1. bMarko Kasemaa
2. Brenden Roots
3. Arti Halling

Arusalu MX15

1. Hugo Sirel
2. Marten Tint
3. Sulo Hautala

Kasemaa MX X

1. Aksel Porrosen
2. Rico Sildnik
3. Kristo Ojaste

Pontmen MX Zero

1. Rován Jazõkova
2. Tauri Tupits
3. Elisabeth Mary Vainrauh

Defton Transport 85A

1. Marten Raud
2. Gregor Lootus
3. Enri Lustus

Defton Transport 85B

1. Georg Sirel
2. Kris Kevin Küttim
3. Kevin Marcus Kruusandi

Liivakuninga esikolmik.

Foto: Motofoto

EHKK karikasari jätkub 4. mail Tihe- metsas, Lauri Motokeskuses.

Euroopa veteransportlaste koorekiht on Sakust

HEIKE ELERI MÄÄRITS ja ANGELIKA TULVA | Kurtna Kooli meediaring

Jürgen Lamp (80) ja Ivar Raig (71) on väga silmapaistvate tulemustega veteran-sportlased. Äsja naasid nad Poolast Torunist, kus võistlesid veteranide Euroopa meistrivõistlustel sisekergejõustikus. Jürgen Lamp tuli lausa kolmel alal Euroopa meistriks. Ivar Raig saavutas viievõistluse hõbeda. Uurisime veterani-delt nende sportlaskarjääri, saavutuste ja tulevikuplaanide kohta.

Kuidas jõudsite veteranspordini?

Jürgen: Noorena tegelesin kergejõus-tikuga ning olin kokku kümnekordne Eesti meister. Eks sealt jäi spordipisik külge. Umbes 30-aastaselt tegin kergejõustikuga pausi, kuid tegelesin muude spordialadega, näiteks korvpalliga. Kui olin 46, kuulsin, et Budapestis toimuvad esmakordselt veterani-de Euroopa meistrivõistlused ning otsustasin osa võtta. Nendelt võistlustelt võitsin oma esimese kuldmedali Euroopa meistrina ning mõtlesin, et edasi jätkan veteranspordiga.

Ivar: Minu huvi veteranspordi ja kergejõustiku vastu tekkis alles neli-viis aastat tagasi. Enne seda tegelesin aktiivselt korvpalliga, kuid Covidi ajal pidin selle pooleli jätma, sest meeskonnaga kokku saada ei tohtinud. Kuna soov spordiga tegeleda oli, otsisin erinevaid võimalusi üksinda treenida ja nii jõudsin kergejõustikuni.

Miks just kergejõustik?

Jürgen: Hakkasin kergejõustikuga, ja just nimelt kolmikhüppega, juba väga noorena tegelema. Kui ma 16-aastaselt esimest korda sellel alal võistlesin, võitsin

Jürgen Lamp Torunis.

Foto: www.snapik.pl

pronksi ning see andis tahtmist ja hoogu juurde.

Ivar: Proovisin noorena väga palju eri spordialasid, kuid mitmed neist ei meeldinud mulle üldse. Ühel hetkel otsustas isa mind korvpallitrenni panna ja see meeldis mulle väga. Nii mängisingi aastakümneid korvpalli, kuni avastasin enda jaoks ka kergejõustiku. Kergejõustikust on praegu välja kujunenud nii-öelda põhisportiala, kuid endiselt mängin ka korvpalli.

Miks te kõrges vanuses veel aktiivselt spordiga tegelete?

Jürgen: Kui arst tervisekontrolli teeb, antakse teada ka bioloogiline vanus, mis pannakse paika erinevate tervisenäitajate põhjal ja huvitav on teada, mitu aastat päris vanusega vahe on. Lisaks on mulle väikesest peale meeldinud sporti teha.

Ega muidu ei teekski trenni, aga võistlused kisuvad kodust välja. Need motiveerivad mind, eriti tiitlivõistlused nagu EM ja MM, mille jaoks harjutan. Ka trennikaaslased motiveerivad ning Ivariga on väga hea koos trenni teha.

Ivar: Minu jaoks on ikkagi tervis tähtis. Teen sporti, et oleksin terve ega peaks tervisehädade tõttu arsti juures käima või operatsioonile minema. Varem oli mul põlvega probleeme, kuid nüüd olen ennast justkui terveks treeninud, tegelen mõõdukalt spordiga ning isegi haige pole juba ammu olnud. Aga mis seal salata, võistlustel võita on ka kihvt ja kui seda kuskil kajastatakse, on veel toredam.

17.–24. märtsil Poolas Torunis toimunud veteranide EM-il sisekergejõustikus saavutasite väga head kohad. Kuidas oma tulemustega rahule jäite?

Jürgen: Saavutasin küll kolmel alal, kõrgushüppes, kaugushüppes ja kolmik-hüppes esikoha, aga ausalt öeldes oleksin soovinud paremaid tulemusi, sest tunnen, et need ei olnud nii head, kui oleksid võinud olla.

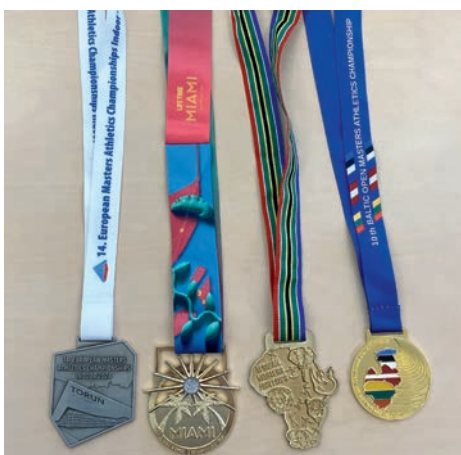
Ivar: Minu tulemused ei ole Jürgeni kõrval märkimist väärt, sain viievõistluses hõbeda.

Kuidas jäite rahule Toruni korraldusega? Millised on olnud kõige meeldjäävamad võistlused?

Jürgen: Torunis oli kõik hästi korraldatud. Parimad muljed on aga

Jürgeni medalid. Fotod: Angelika Tulva

Ivari silmapaistvamad medalid.

kaugematest riikidest, näiteks Lõuna-Koreast, Brasiiliast või üldse Põhja-Ameerikast. Veel meeldivad võistlused, mis on korraldatud Põhjamaades – Norras, Taanis, Rootsis ja Soomes, sest nemad peavad eriti täpselt kinni kellaaegadest ja ajakavadest. Itaalias, Portugalis või Hispaanias kipuvad mõnikord asjad venima, mis on ka omamoodi kogemus.

Ivar: Minu kõige kirkamad muljed on Pretoriast, Lõuna-Aafrika Vabariigist. Seal tegin kümnevõistluses elu parima tulemuse. Pretoria võistlus oli meeldejääv just oma eriliste tingimuste pärast. Lisaks oli seal suvi, aga meil samal ajal talv. Kirkalt on mees ka Miami maraton, mille raames jaanuaris võitsin 5 kilomeetri jooksu. Maratonivõistlustest võttis osa üle üheksateistkümmet tuhande inimese ning oli huvitav näha, kuidas Miami kesklinn võistluse ajaks igasugusele liiklusele suleti ning tänavad rahvamassi alla

uppusid. Ameerika medalid olid eriti uhked ja ilusad.

Millised on teie enda jaoks parimad saavutused?

Jürgen: 1990. aasta EM Budapestis, mis oli esimene võistlus, kus võitsin kuldmedali. See tuli suure pinge ja vaevaga, sest Prantsusmaa võistlejaga olime viimase katseni vaheldumisi esimesed. Olen teinud kolmikhüppes ka maailmarekordi, aga seda ei kinnitatud ametlikult, sest erinevatel spordiorganisatsioonidel olid sel ajal erinevad süsteemid ja tekkis segadus tulemuste kinnitamisega. Aga selle tulemuse üle olen ise väga uhke.

Ivar: Minu parim tulemus on see, et eelmisel aastal tulin Euroopa ja Aafrika meistriks kümnevõistluses ning korvpallis võitsin EM-i hõbemedali Leedu 70+ võistkonna koosseisus. Seega ühel aastal kogusin medaleid mitmel alal nii

Euroopas kui ka Aafrikas, tulles Aafrika lahtistel meistrivõistlustel võitjaks lisaks kümnevõistlusele veel ka kõrgushüppes, kaugushüppes ja 800 m jooksus.

Nagu näha, on mõlemad mehed kõrgele eale vaatamata väga aktiivsed ja ambitsioonikad. Jürgen mainis naljatades, et tal on kümme Eesti meistri kuldmedalit, kümme EM veteranide kuldmedalit ning kaheksa MM kulda veteranina – veel on vaja võita kaks MM kuldmedalit, siis on ta enda tulemustega lõplikult rahul ja võib vähem võistelda. Ivari eesmärk on aga koguda võimalikult erinevaid medaleid, et need siis järgmise juubeli puhul näitusele välja panna ja rahvale näidata. Juba augustis on mehed võistlustules Göteborgis, Rootsis, kus toimub veteransportlaste MM kergejõustikus.

Soovime omalt poolt mõlemale sportlasele edu!

Talvine veesulps sauna, pitsa ja Roosade mütsidega

KRISTJAN PUUSTUSMAA ja MARI-ANNE JAAGANT

20. märtsil kohtusid Männiku Wakepargis talisuplus, karge vesi ja soe saun. Lisaks kiviahjus valmistatud pitsa, mis oli tõeline maiuspala.

Aga kuidas on kõigega seotud Roosad mütsid? Nende lugu algas ligikaudu viis aastat tagasi, kui ujumisklubi Briis pani üles kuulutuse, kutsudes täiskasvanuid ujuma. Ujumiskursustel sai kokku punt Nõmme naisi, kellest peagi kasvas sõpruskond. Kui üks neist hakkas neli aastat tagasi taliujumisega tegelema, ei kujutanud keegi ette, et mõne aasta pärast on kogu punt igal nädalavahetusel külmas vees. Isegi need, kes end kõige suuremateks külmavaresteks pidasid ning pidevalt sulpsutajatelt naljatades küsisid, kas tabletid jäid jälle võtmata. Roosade mütside pöördepunktiks said jõulud 2022, kui kamp otsustas, et on vaja teha ägedaid fotosid ning üksteist julgustades ja toetades tuli ühissulpsule kümme naist. Paljudele oligi see esimene kord.

2023. aasta alguses said kahe nobe-näpu algatusel naistele pähe uued ja ägedad roosad mütsid. Algses variandis oli mütsil suur roosa-valge tutt, aga järgmisel hooajal juba kiisukõrvad.

Taliujumine on nagu viirus – kui keegi kuskil sellega tegeleb, siis varem või hiljem

Roosad mütsid Männikul toredat õhtut nautimas.

Foto: Annely-Thea Häggblom

nakatuvad paljud lähikondlased sama pisikuga. Nüüd tundub Roosadele mütsidele, et tegemist on sõltuvusega – mida rohkem käid talvel ujumas, seda rohkem hakkab see meeldima. Roosad mütsid võib näha igal pühapäeval Männiku karjääris. Nad olid osalised ka taliujumise MM-il teateujumise maailmarekordi püstitamises.

Mis see siis on, mis inimesi külma vette ajab? Kindlasti kambavaim, sest see on seltskondlik üritus. Motiveerib ka mõnus enesetunne pärast sulpsu – külmas vees käimine tugevdab tervist ja vähendab stressitaset. Kes Roosadest

mütsidest on viimastel aastatel haige olnud? Mitte keegi. Kindlasti on põhjusi veel, aga nimetatu on juba piisav, et tekitada uudishimu ja tulla proovima.

Talvine ujumisõhtu Männikul koos sauna ja pitsaga oli täiuslik viis tervitada kevade saabumist. Kui näed meid Männikul või kuskil mujal sulpsutamas, astu ligi ja jagame kogemusi. Algajana ära aga iial mine külma vette üks!

Aitäh Saku vallas tegutsevatele mobiilsete saunade rentijatele ja pitsameistrile selle võimaluse eest. Loodame, et tulevikus saame veel sellistest sündmustest osa võtta.

Kuhu minna

- ▶ 18.04 kell 15 Saku valla ettevõtjate ümarlaud. Metsanurme külakeskuses.
- ▶ 18.04 kell 18.30 „Anname au!“ kampaania ja kell 19 Jüriöö jooks Teaduse 1 õues, Saku.
- ▶ 20.04 kell 19.30 orienteerujate öine teateorienteerumisvõistlus Jüriööjooks Saku. Rohkem infot <https://skmercury.ee/jurioojooks/>
- ▶ 21.04 kell 11 Las Laps Laulab 2024 kontsert-lauluvõistlus Saku Valla Kultuurikeskuses.
- ▶ 21.04 kell 17 Metsanurme küla koosolek, Metsanurme külakeskuses.
- ▶ 23.04 kell 17.30 Energiakogukondade projekti avaseminar Saku vallamajas.
- ▶ 28.04 kell 18 Germán Gholami Torres-Pardo kontsert GAN AMORE, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- ▶ 3.05 kell 18 Saku Muusikakooli kevadkontsert, Saku Gümnaasiumi põhikoolimajas.
- ▶ 4.05 kell 10 Saku 100 maastikurataste kestvussõit Saku terviseradadel.
- ▶ 4.05 kell 10-14 Saku Kevadkirbukas, Teaduse 1 õues, Saku.
- ▶ 4.05 kell 11 LOLALA lastelaulude kontsert “Mina ise!” Saku Valla Kultuurikeskuses.
- ▶ 7.05 kell 18 Vestlusõhtu Marina Kaljuranna ja Urmas Reinsaluga, arutleme teemadel Euroopa Liit ja kuidas saame muuta Euroopa Liitu meie. Saku Vallaraamatukogus.
- ▶ 8.05 kell 16 Jalgratturite Filter Temposari Saku.
- ▶ 11.05 kell 16 Lasteetendus „Pipi Pikksukk“, Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 17.05 kell 10 Silmade kontroll Saku Päevakeskuses. Ette registreerimine kell 9-16 telefonil 5323 2454.
- ▶ 18.05 kell 9 Saku Kevadlaat, Teaduse 1 õues, Saku.

Üritused eakatele

- ▶ 27.04 kell 13 Kiisa piirkonna eakate kevadpidu. Külas on Keila Kaunimate Agulihärrade Vennaskond. Osalustasu 5 eurot. Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 29.04 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi korraldatud koolituspäev, kus võivad osaleda kõik huvilised. Mälutreening Anu Jonuksiga ja kohtumine energiaekspert Arvi Hamburgiga. Teaduse 1, Saku suures saalis.
- ▶ 9. mail toimub Tartus Eesti Rahva Muuseumis eakate festival. Kes soovivad osaleda, palun eelnevalt registreerida telefonil 5685 5502, Aino Kiiver.

Regulaarselt toimuvad

- ▶ Eakate vesivõimlemine üle kahe nädala laupäeviti kell 9 Saku Valla Spordikeskuses. Aprillis ja mais 27.04, 11.05 ja 25.05.
- ▶ Tervisevõimlemine igal esmaspäeval ja kolmapäeval kell 18.15 Saku Gümnaasiumi algklasside maja võimlas. Kontakt Lemmi Oro, lemmi.oro@sakuvald.ee
- ▶ Eakate jõusaali treeningud igal teisipäeval kell 8.30 Saku Valla Spordikeskuses. Lisainfo 5661 0514.
- ▶ Kohviklubi igal teisipäeval ja neljapäeval kell 10 Saku Päevakeskuses.
- ▶ Lauluklubi igal teisipäeval kell 11 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111.
- ▶ Mehised lauamängud igal kolmapäeval kell 12.30 Saku Päevakeskuses.

INGLISE JALGPALLILAAGER
18.06-21.06 2024

TOOME JALGPALLI SÜNNIRIIGI TEADMISED EESTISSE!
LAAGRI TREENERITEKS ON ENDISED JA PRAEGUSED PROFESSIONAALSSED JALGPALLURID INGLISMAALT.

REGISTREERIDES ENNE 1.05 HIND 249€

LAAGRI HINNAS: 8 TREENINGUT LAAGRISARIK, SOE LÕUNA IGAPÄEV PÜUVILI JA SNAKID

INFO JA REGISTREERIMINE:
WWW.365JALGPALL.COM

2010-2016.A SÜNDINUD NOORMÄNGIJATELE

SAKU KUNSTMURUSTAADIONIL
TALLINNA MAANTEEL 10,
SAKU, HARJUMAA

365
WWW.365JALGPALL.COM

JÄRGMISED MÄNGUD
SAKU KUNSTMURUVÄLJAKUL (TALLINNA MNT. 10)

NAISKOND:

30.04 19.00	Meistriliiga Saku Sporting - Tallinna FC Ararat	21.04 16.00	Teine liiga Saku Sporting - Pärnu JK Vaprus U21
04.05 19.00	Meistriliiga Saku Sporting - Põlva FC Lootos	05.05 16.00	Teine liiga Saku Sporting - Tallinna FC Zapooz
12.05 14.00	Balti liiga Saku Sporting - SFK Riga (Läti)		

MEESKOND:

APRILL-MAI 2024 EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

N	18.04	kell 18	Piibliõhtu
L	20.04	kell 18	Noorteõhtu
P	21.04	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik
P	28.04	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
N	02.05	kell 11	Piibliõhtu
L	04.05	kell 15	Kiriku talgud
P	05.05	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik
N	09.05	kell 18	Kristuse taevanimemise püha jumalateenistus
L	11.05	kell 18	Noorteõhtu
P	12.05	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
N	16.05	kell 18	Piibliõhtu
P	19.05	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik

BEEBILAUL teisipäeviti kell 10.30 (1-2a) ja kell 11.30 (0-1a).
Info ja reg ave.molster@eelk.ee või tel 5919 7902.

ÜLISTUSVÕIMLEMINE esmaspäeviti kell 18. Sissepääs küljekselt.
LEERIKOOL on alanud. Info ja reg saku@eelk.ee / tel 5919 7802.
VASTUVÕTT koguduse kantseleis ja avatud kirik: T 10–12 ja N 16–18.
RISTIMISTE, MATUSTE, LAULATUSTE ja muude kiriklike talituste kohta võtke palun ühendust!

Koguduse õpetaja Magne Mølster, tel 5919 7802 / magne.molster@eelk.ee.
Koguduse abiõpetaja Ariel Süvari, tel 551 5716 / ariel.suvari@eelk.ee
Saku Toomase kirik, Küütsu 2, Saku alevik / saku.eelk.ee

EKNK Saku Koguduse Jumalateenistused
toimuvad igal pühapäeval

Samal ajal toimub Kell 11.00, Nurme 3a
lastele pühapäevakool.

Tere tulemast!
www.eknksaku.ee

AEG KOHTUDA
SAKU NELIPÜHI KIRIK

EESTI KRISTLIK
NELIPÜHI KIRIK

MÄLESTAME LAHKUNUID

ERIK PIHLAK
LJUBOV PAHHOMOVA
MAI VELT
LIDIA HOKKONEN

ENE LINNUTAJA
VIKTOR KIURU
AIVAR TARVIS

Avaldame sügavat kaastunnet
Piret Kaarele kalli

EMA

surma puhul.
9.a klassi õpilased ja
lapsevanemad

*Üks tee on lõpuni käidud,
üks süda on vaikinud.
Kaotusvalu hingest keegi
võtta ei saa,
aeg selle asendab mälestustega.*

Südamlik kaastunne teile,
armsad Piret, Emma
ja Pauliine

kalli **EMA** ja **VANAEMA**

lahkumise puhul.
Teie muusikalipere

Armsad Kairi, Herman,
Aale ja Aaro!
*Sellest, kelle aeg te kõrvalt viis
on taevas saanud
teie kaitseingel.
Ta on te kõrval alati ka siis,
kui headus silitab,
kui õelus salvab.
Ta ikka valvab ...*

Mõtetes teiega, Malle ja Aivi

Sügav kaastunne Kai Laole

ÕE

surma puhul.
Endised töökaaslased Saku
Gümnaasiumist

Mälestame kauaaegset head
kaasteelist

ENE LINNUTAJAT

ning avaldame kaastunnet
Piretile ja Marekile peredega.
Perekond Tõnissoo

Mälestame ja avaldame
sügavat kaastunnet
lähedastele meie endise õpetaja

SILJA ILDI

lahkumise puhul.
Endised töökaaslased
Saku Gümnaasiumist

Meie sügav kaastunne
lähedastele

ENE LINNUTAJA

lahkumise puhul.
Saku Vallavolikogu
ja Saku Vallavalitsus

Südamlik kaastunne
Piretile ja Marekile peredega
armsa ema

ENE LINNUTAJA

lahkumise puhul.

Mälestame head kolleegi.
Kaastöötajad endisest
Agrarökonomika
Instituudist

*Kuigi rohtuvad rajad,
ei unune koos veedetud ajad.*
Langetame leinas pea, lahkunud
LIDIA HOKKONENI

mälestuseks ja avaldame
kaastunnet lähedastele.

Kiisa näitering
ja KIKUTARO PÜ juhatus

Südamlik kaastunne
lähedastele meie kalli
klassijuhataja

SILJA ILDI

lahkumise puhul.
Saku Gümnaasiumi XX lennu
12. a klass

Mälestame kurbuses
kauaaegset naabrit

ENE LINNUTAJAT

31.10.1943–14.03.2024
Sügav kaastunne Piretile ja
Marekile peredega.
Tiigi tänava elanikud

Avaldame kaastunnet Atsile
kalli ema

AIME

lahkumise puhul.
Naabrid Kärdi, Kase
ja Suitsu talust

Siiras ja sügav kaastunne
Piretile ja Marekile kalli ema
ja vanaema

ENE LINNUTAJA

kaotuse puhul.
Perekonnad Saks ja Seppo

Mälestame sooja ja südamlikku
endist kolleegi

ENE LINNUTAJAT

Siiras kaastunne lähedastele.
AS Saku Maja kollektiiv

Südamlik kaastunne Kairile
armsa

ABIKAASA

kaotuse puhul.
Kurtina lasteaia
Maipõrnikate rühm

Mälestame endist
Saku vallavanemat

SVEN KESLERIT

Saku Vallavolikogu
ja Saku Vallavalitsus

SAKU VALD LIIGUB
SAKUVALLA SPORDIKESKUS

EAKATE VESIVÕIMLEMINE

TULE TRENNI!

27.04 KL 9.00
11.05 KL 9.00

JUHENDAJA
ANNELY-THEA HÄGGBLOM
LISAINFO 510 3351

TRENNID TOIMUVAD SAKU VALLA SPORDIKESKUSES
1 TRENNI TASU ON 2 €

#SAKULIIGUB #LIIKUMISAASTA

SAKU VALD LIIGUB
SAKUVALLA SPORDIKESKUS

SAKU VÄLIPADELIVÄLJAKUTE AVAMINE

8.05.2024 KL 16.00
SAKU SPORDIPARGIS

LOE LISA WWW.SAKUVALLAKALENDER.EE

SAKU VALD LIIGUB
SAKUVALLA SPORDIKESKUS

KEVAD 2024

Telli uudiskiri

Loe uudiskirja

Meie FB leht

Alates 01.04.2024 **MOBIILNE SAKU SAMMUVÕISTLUS**
Laadi alla Fitsphere äpp ja osale aprilli kuus sammuvõistlusel.

K 18.04.2024 **TRADITSIOONILINE JÜRIÖÖ JOOKS, TEADUSE 1**
Koolide jooks toimub taas ja #sakuliigub rada ootab osalejaid.

L 27.04.2024
L 11.05.2024
KL 9.00 **EAKATE VESIVÕIMLEMINE, SAKU SPORDIKESKUS**
Ühe trenni tasu on 2 € ja eelnevat registreerimist ei ole vaja.

TEISIPÄEVITI KL 8.30 **EAKATE JÕUTREENING, SAKU SPORDIKESKUS**
Ühe trenni tasu on 2 € ja **trennid toimuvad kuni 18.06.2024!**

K 8.05.2024
KL 16.00 **SAKU VÄLIPADELIVÄLJAKU AVAMINE**
Avame Saku väljõusaali vastas uue padeliväljaku kl 16.00

VAATA ÜRITUSTE TÄPSEMAT INFOT WWW.SAKUVALLAKALENDER.EE

Kontsert - lauluvõistlus

Saku Valla Kultuurikeskus Teaduse 1

P21.04 kl 11

LAS LAPS LAULAB

Päeva juhib **Merli Hirbaum**

Lauljaid saadab Tõnis Tüüri **BÄND**

Osalejate registreerimine ja muu info sakuvallakalender.ee

avatud **KOHVIK**

SAKUVALLA KULTUURIKESKUS

P 28.04 18:00 Saku Valla Kultuurikeskus Teaduse 1

TÄHTEDE TÄHT

"Tähtede tähe" täht **GERMÁN GHOLAMI** Hispaania

GRAN AMORE

"O Sole Mio", Puccini "Nessun Dorma", Andrew Lloyd Webber, "Time to Say Goodbye", "Bésame Mucho", ...

Siim Ainta Bändi sumedas jazz-funklikus seades

€15 eelmüügis €20 kohapeal

sakuvallakalender.ee

SAKUVALLA KULTUURIKESKUS

L 4.05 kell 10 - 14 Saku Valla Kultuurikeskuse õu

KEUAD KIRBUKAS

NB! vihmaga jääb ära

sakuvallakalender.ee

LOLALA lastelaulude kontsert "Mina ise"

Saalis 11:00 €15/10/45

SAKUVALLA KULTUURIKESKUS

♥♥ Viljandi Laste- ja Noorteteater REKY ♥♥

L 11.05 16:00

Kiisa Vabaajakeskus Kurtna tee 8

PIPIPIKKSUKK

Astrid Lindgren

© Ingrid Vang Nyman

Lavastaja Kadri Paldra

Nimiosas Krete Paldra

sakuvallakalender.ee €10

SAKUVALLA KULTUURIKESKUS

LAAGRI PEOKORRALDUS – KOHTUMISPAIK IGAKS SÜNDMUSEKS

Laagri aleviku keskus, aadressil Veskitammi 3, on ukseid avanud Laagri Peokorraldus. Tegemist on kohaga, kus on võimalik korraldada sünnipäevi või muid üritusi, läbi viia koolitusi ja pidada koosolekuid. Peoruumid on jagatud kolmeks eraldi osaks, aga võimalik on rentida ka kogu 220 ruutmeetri ala.

VRace virtuaaltuba on mõeldud 8+ vanusele

ja mahutab 20–30 inimest. Saab sõita hüdraulilise rallisimulaatoriga, katsetada lennusimulaatorit, siseneda virtuaalmaailma HTC Vive Pro prillidega ja mängida Playstation 5-ga. Tegevust jagub korraga kaheksale külalisele. Olemas on kõik vajalik peo korraldamiseks.

Place käsitöö- ja kokandustoas saab iga külaline teha endale midagi praktilist

– kaunistada t-särki, totebag'i, kosmeetikakotti või küünlaid. Kokandushuvilised saavad valmistada näiteks pastat, makroone, kaneelirulle. Oleme valmis muudki põnevad kokkama, anna teada oma soovidest! Külaliste kasutuses on nõud, pliit, ahi, külmik ja fritüür. Võimalus on rentida pehme jäätise masin. Laste sünnipäevadel on jäätisemasin juba hinna sees.

Place peoruum piljardilaua mahutab vähemalt 30 inimest, aga tulla võib ka viiekesi. Kui külalisi rohkem, annab käsitöö- ja kokandustuba lisapinna võimaluse. Peoruumis on olemas kõlar, baarilett, nõud, ehk kõik vajalik, et korraldada tore üritus.

Laagri Peokorraldus pakub ka toitlustust. Laste ürituste paketid on leitavad kodulehelt www.laagripeokorraldus.ee, täiskasvanute paneme menüü kokku ühiselt. Kodulehel on ka täpsem ülevaade peoruumidest ja hinnakiri.

Oma silm on kuningas, tule vaatama!

Saku Priitahtlikud Pritsimehed

kutsuvad oma ridadesse

uusi vabatahtlikke!

facebook.com/sakupriitahtlikud

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

17. mai alates 10.00
SAKU PÄEVAKESKUSES

Etteregistreerimine (kell 9-16)

telefonil **5323 2454**

*kuivasilmatest

*silmarõhu mõõtmine

*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

skênê
kolus kunstile

EDWARD ALBEE
KES KARDAB VIRGINIA WOOLFI?

Lavastaja

Andrus Vaarik (Endla Teater)

Laval

Carita Vaikjärvi (Endla Teater)

Alo Kõrve (Tallinna Linnateater)

Nils Mattias Steinberg (Endla Teater)

Jane Napp

Etendused juunis, juulis ja augustis
Jaanihanso Siidrivabriku saalis.

Info www.skene.ee

osati kuni
100%
agentuur

pileti keskus

JAANIHANSO SIIDRIVABRIK

73
UUT
KRUNTI

Tule ja ehita oma unistuste maja!

- ✦ Operaatorivaba valguskaabel
- ✦ Mänguväljakud
- ✦ Terviserada

www.tahistaevakodu.ee

Kuulutused

- ▶ Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 5345 1955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.
- ▶ Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuud koheletoomisega. Lepp, sanglepp, kask, saar. Kuivad küttepuud 50l võrkkotis 30 cm. Kütteklotsid 40l võrkkotis. Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee või tel 509 9598. E-mail pakhalupuu@gmail.com.
- ▶ Eesti talukartuli ja köögivilja kojuvedu. Gala, Laura kartul, porgand, sibul. Telefon 5834 6809.
- ▶ Hekkide pügamine soodsalt ja hoolsalt, vajadusel okste äravedu. Tel 5302 8158.
- ▶ Pakume tööd ehitajale. Eramaja Tänessilma külas. Aed, terrass, tuulekastid, sisetööd, maalritööd, haljastus, tänavakivid. Tel 606 8888.
- ▶ Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.
- ▶ Väljaõppinud puulangetajad lõikavad parima hinnaga ohtlike puud, teeme puude hooldusloikust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee.
- ▶ Eterniit, profiilplekk, bituumensindel katusetööd. Puitfassaadide ehitus ja viimistlustööd. Terrasside ehitus ja viimistlustööd. Kontakt mehitus@gmail.com või 5352 9476.
- ▶ Müüa toored ja kuivad küttepuud– lepp, sanglepp, kask. Metsakuiv okaspuu. Kogus alates 7 rm, transport hinna sees. Lisainfo ja tellimine tel 5551 8498.
- ▶ Viimistlus-, ehitus-, elektri-, sanitaartööd, puuhooldus ning raietööd. Tasu kokkuleppel. Ants Närep, 5665 8042, ants.narep@gmail.com.
- ▶ Hekkide pügamine soodsalt ja hoolsalt, vajadusel okste äravedu. Tel 5302 8158.
- ▶ Müüa soodsas hinnaga kvaliteetne puitbrikett kandiline RUF 250.- /960 kg, premium pellet 6 ja 8 mm 285.-/990 kg, kuivad kaminapuud ja kütteklotsid, transpordi võimalus, tel 517 0257.
- ▶ Pakkuda rendipind Tehnika 7, Saku. 110 m² – hea pind laohooneks/tootmiseks. Elekter, tööstusvool, küttesüsteem õhk-õhk. Info: OÜ Samat Kinnisvara, info@samatkv.ee, 552 1306.
- ▶ Tänavakivide paigaldus, haljastus, freesasfaldi paigaldus. Tööpiirkond Harju maakond. Hoovikivi OÜ, tel 5800 5468.
- ▶ Pottsepatööd. Uute küttekehade ehitus ja vanade remont. 16-aastane töökogemus ja kutsetunnistus. Vaatama tulek visiiditasuga. Tel 5690 3327.
- ▶ HUCON ehitus – kvaliteetne ja taskukohane ehitusteenus Harjumaa! Võtmed kätte lahendus planeerimisest alates. Vaata kodulehte www.hucon.ee või helista 5303 3543.
- ▶ TEEME AIA PUHTAKS! Ostan kokku vanu autosid ja vean ära metalli. Lembit, 5629 9667.
- ▶ Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik. Tel 56 890 125, e-post kuldnoop@gmail.com.
- ▶ Elektritööd eramajadele mikk@majameister.ee.
- ▶ Hekkide pügamine soodsalt ja hoolsalt, vajadusel okste äravedu. Tel 5302 8158.
- ▶ EHITUSOUTLET Kose alevikus pakub kvaliteetseid WXP ristkiht puitpaneelidest aiamaju, saunu, kuure ja teisi aiahooneid. Nüüd eritellimused ja paigaldus! Üle 20 m² hoonete puhul ehitusteateise/ehitusloa korraldamine meie poolt tasuta! Kontakt 5656 0096 www.ehitusoutlet.ee.
- ▶ Müün koheletoomisega loomasõnnikut, mulda, liiva, killustikku. Rendi ehituslammutus ja koristusprügi utiliseerimiseks konteineri. Tel 5666 0077, wt@wt.ee.
- ▶ LEHMA KÖDUSÕNNIK 30 l/kott. KUIV KÜTTEPUU võrkkotis 30; 40; 50 cm. Tammaru Farm 5238852. www.tg.ee

Värvimine
Pahteldamine
Krohvimine

Plaatimine
Hüdroisolatsioon

Torutööd
Elektritööd
Santehnika
paigaldus

Parketi paigaldus
Üldehitustööd

vannitoaremont.eu
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

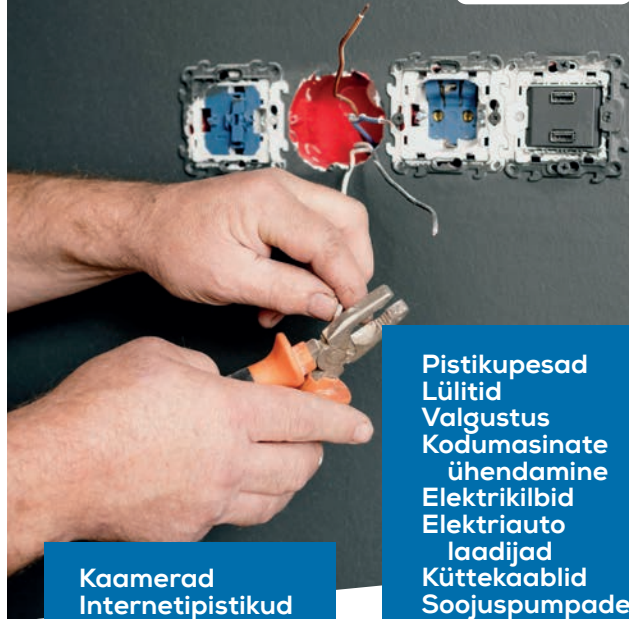
MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

KORTERITE ja VANNITUBADE
remont ja viimistlus

100% täislahendus!

elektr^{ee}

Kaamerad
Internetipistikud
Signalisatsioon

Pistikupesad
Lülitid
Valgustus
Kodumasinade
ühendamine
Elektrikilbid
Elektriauto
laadijad
Küttekaablid
Soojuspumpade
ühendamine

NÖRKVOOLU ja ELEKTRITÖÖD
elektr.ee

tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

KIILI BETOON

Trepiplaadid ja paigaldus. Betootooted aeda ja linnaruumi.

www.kiilibetoon.ee +372 672 5591 kiilibetoon.ee kiili.betoon

- Korstnapühkimine
- Pottsepatööd
- Ekspert hinnangud
- Kasutusload

...
info@korstnaluud.ee
tel 5648 5903

KÜTTEPUUD

Müüa toored-kuivad
küttepuid

- segalehtpuu, sanglepp
- võrgus 40 l kuiv lepp/kask
- võrgus halujäägid (5-25 cm)

Tel 504 2707

- Eramu, korteri ning äripindade ehitustööd
- Tänavaja äärekivide paigaldus
- Haljastustööd
- Piirdeaedade ehitus
- Teede- ja platside ehitus

Kontakt: 58 439 879, info@sakuehitus.ee, www.sakuehitus.ee

Kregleni tall võtab vastu uusi õpilasi ratsakooli!

Oodatud on algajad ja edasijõrduvad, lapsed ja täiskasvanud.

Vaata lisa www.kregleni.ee ja registreeri ennast Sulle sobiva treeneri tundi.

Lisainfo: ratsu@kregleni.ee, tel: 53 411 797, sõnniku müük tel: 53 334 401

SINCLAIR

õhksoojuspumbad
konditsioneerid
õhk-vesi soojuspumbad

Valdmäe põik 3/3,
Laagri

sinclair.ee

TORUMAAILM
WWW.TORUMAAILM.EE

- ✓ Vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitus
- ✓ Drenaažitorustike ehitus
- ✓ Töö kvaliteet garanteeritud!

www.torumaailm.ee
info@torumaailm.ee
Tel +372 53 047 797

TaimAUT

suvi 2024

7-16 aastastele tüdrukutele ja poistele

VAREMURRUS JA PÄRLSELJAL

LASTELAAGRID

TOITLUSTUS: 3 KORDA PÄEVAS JA ÖHTUOODE
Hinnad alates: 197 €

www.taimaut.ee
info@taimaut.ee
+372 520 4057

SUVELAAGRID 2024

- 17. - 21.06 Kalastuslaager Purtsis, vanusele 10+a.
- 17. - 21.06 Kiisa Loovus- ja Kunstilaager, vanusele 7-9a.
- 25. - 29.06 Saku Toitumise ja Rahatarkuse Laager, vanusele 9-12a.
- 1. - 6.07 Ylojärvi söprusvalla laager Soomes.
Eesti/Soome ühislager, inglise keele praktikaga.
Noortele vanuses 13-15a.
- 12. - 16.08 Saku Seikluslaager, vanusele 10-13a.

Registreerimine suvistesse laagritesse alates 2. maist!

Loe lisaks ja registreeri: sakuvallanoortekeskus.ee

Ristsõna

Märtsikuu ristsõna õigesti vastanute seast võitis loosi tahtel auhinna Mare Kõivumägi. Auhinna kättesaamiseks helistada tööpäeval vallavalitsuse telefonil 671 2431.

Asutati aastal 1820.				Nahk-kindasport		Soome kirjanik		Asutaja Karl Friedrich		Õllepidu Saksa-maal		Tohuvabohu		Suvitus-linn		51.	
				Golfi-termin						Automark							
				Kergendushääl						Toodang							
				100 m ²													
				Eest leitav												Köögi-masin	
				Soe ilmakaar		Ahvileiva-puu											
				Vale-arvestus		Mitte-joomine											
				Mörkjäs												Sarnased tähed	
				Seeliku pael													
				Võigas		Linn Leedus		Tööpäev									
				Ajutine asendaja		Ero-geenne punkt kehal		Vere-imeja				Moeajakiri					
				Pinnavorm				Toodang				Euroo-pium					
				Soome õlle-tootja				Küla Jär-vamaal								Naturaal-logaritm	
																Orkester	
						Valuhüüe		Pajutibu		End. direk-tor Hans							
										Äsjane							
												Saksa tema				Ehk	
												Tehis-intellekt				Eesti Vabariik	
				Salene-mistoit								TÜ rektor					
				Pöhi								Tesla					
												Maa ilma teine kosmonaut					

Märtsi ristsõna õige vastus: VANA VAKSAL
Aprilli ristsõna vastus palume saata 3. maiks e-postile ristsona@sakuvald.ee.

Ristsõna koostas Viljar Kimmel.
Ristsõna foto Heino Kärblane.
Saku õlletehas. Käsikiri. Saku, 1988

HUCON

EHITUS

Kvaliteetne ja taskukohane ehitusteenus Harjumaal!

Pakume võtmed kätte lahendust alates planeerimisest.

MEIE TEENUSED

- EHITUSE PEATÖÖVÕTT JA PROJEKTIJUHTIMINE
- LINT- JA PLAATVUNDAMENDI EHITUS
- ÜLDEHITUS JA RENOVEERIMISTÖÖD
- PROJEKTEERIMINE JA LOAD
- SISEKUJUNDUS

Küsi julgelt pakkumist!

WWW.HUCON.EE
+372 5303 3543

AIATEHNIKA KEVADHOOLDUS!

**TEHNIKA MÜÜK, HOOLDUS, VARUOSAD JA RENT
VÕTAME SINU TÖÖRIISTAD KEVADHOOLDUSESSE!**

AIATÄHT ESINDUSED LUIGEL, PEETRIS JA SAKUS

- Lai valik tehnikat **ERAIKULE** või **PROFILE**.
- Püsikliendile erinevad **SOODUSPAKKUMISED!**
- Hea teenindus **KODU LÄHEDAL!**

AIATÄHT SAKU: Tehnika 7 (Saku keskel E-Tehno autoülevaatuspunkti kõrval)
AIATÄHT TALLINN: Tuleviku tee 10, Peetri (Tallinna piiril, Tartu mnt. ääres)
AIATÄHT LUIGE: Viljandi mnt. 168, Kiili (Luige keskus)
TALLINN Tel: 5558 5709 **SAKU** Tel: 5324 4296 **LUIGE** Tel: 5556 7483

www.aiataht.ee

www.facebook.com/aiataht

Õige puit Sinu ehitusele!

- Välis- ja siseviimistluspuut
- Värvitud voodrilauad
- Terrassilauad
- Konstruksioonipuit
- Liimpuit ja Kerto® talad
- Saematerjal

SMUULI PUIDUTERMINAL
E - R 8.00 - 17.00
Tel 609 7260

HARKU PUIDUTERMINAL
E - R 8.00 - 17.00
Tel 658 0972

www.raitwood.ee

RAITWOOD

Sünnid

RAIK KIILMANN

KARLOS KALVIK

LASSE KONT-KONTSON

LINDA JAANISTE

NELLE SANDRAK

MARIE VOOLAID

ELIISE TUBLI

Tänuavaldus

Suur tänu Sulle,
Diego Sanchez Teder
vaprusse eest!

Tänulik naabritädi Tiidu
ja tema lähedased.

KIRJUTADES VABAKS
TÖÖTUBA SAKUS

L, 4.05.2024
kell 15.00
Reg.tel:
5087805

Kiri südamele
Meie südamele on palju tuba.
Tana koostab mind...

Palju õnne!

AILI LIIK 92

VAIKE GRUUSE 92

MILVI VALNER 91

LINDA SAMMALSAAK 89

HELVI MALVE 88

HEINO KANGRO 88

AIRI LULLA 87

LIISI PETROVA 87

TÕNU VAHTER 87

VIIVI DREGER 86

SIRJE MEISTER 86

SULEV HERMLIN 86

ARVO SIRENDI 85

AARNE SILDMAA 85

ENN MÄEKALLE 85

EHA METSIS 80

LEHTI VAALU 80

VALTER JÜRGENSON 80

VELLO KANG 80

UNO KARRIK 80

KALJU MESILA 80

RAID KALA 80

HANNA MEDELIAN 75

TAMARA KASEMETS 75

TIIU SEPP 75

LIIA SILLAOTS 75

UNO OTS 75

SAKU VALD
Läbi rohelise akna

Saku Vallavalitsus võtab tööle

TUGIISIKU

raske puudega noorele mehele

Sinu ülesanneteks on

- pakkuda psüühilise erivajadusega noorele personaalset tuge
- abistada noort vaba aja tegevustes kodus
- saata vajadusel noort väljaspool kodu (sh rehabilitatsiooniteenustele)
- aidata vajalike suhtluskontaktide loomisel ja kujundada tööharjumusi
- tagada noore turvalisus

Sinult ootame

- oskust näha erivajadusega noore tugevusi ja nende toetamist
- väga head suhtlusoskust
- empaatiat, tasakaalukust, kohusetundlikkust, heasüdamlikkust ja kannatlikku meelt
- eesti keele oskust
- kasuks tuleb varasem kogemus psüühilise erivajadusega inimestega

Pakume Sulle

- tähendusrikast ja paindlikku tööd käsunduslepingu alusel
- tasuta baaskoolitust ja vajadusel supervisiooni
- sporditoetust
- tööaega kokkuleppel koormusega kuni 40 tundi nädalas
- töökohta noore kodus Saku lähistel ning erihooletandeteenustel Tallinnas ja Sakus

Kandideerimiseks saada palun oma CV läbi CV-Keskuse või kaire.kopli@sakuvald.ee

Töö sisu kohta annab lisainfot sotsiaaltoetuste osakonna juhunikorraldaja Kaire Kopli, tel 671 2404 või kaire.kopli@sakuvald.ee
Tööle asumine esimesel võimalusel

SÕIDUAUTOD - PAKIAUTOD

SAKU AUTOKESKUS

Valmistu suveks aegsasti!

Ostes suverehvid meilt,
paigaldus TASUTA.

Pakkumine kehtib
TÄHTAJATULT

tel: 686 5258

mob: 501 2075

info@sakuautokeskus.ee

Üksnurme tee 8, 75501 Saku vald

-Hooldus
-Remont
-Varuosad
-Rehvitööd
-Sillastend
-Diagnostika
-Kliimaseadmete
täitmine

Ajaleht

aastast 1994

Ilmub kord kuus

Järgmine leht ilmub 16.05

Väljaandja:

Saku Vallavalitsus

Toimetaja:

Merilin Piirsalu

Aadress:

Juubelitamme tee 15, Saku

Telefon:

671 2425 • 5346 4224

Reklaam, kuulutused, kaastööd:

tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee

Levik:

tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale toimetusest

tel 671 2425

e-post ss@sakuvald.ee

Trükk: AS Pajo